ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

GOVERNMENT OF PUNJAB

ਬਜਟ ਸਾਰ

2022-23

BUDGET AT A GLANCE

2022-23

ਬਜਟ ਸਾਰ ਬਜਟ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਸਮਝਣਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਖ਼ਰਚਾ, ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ, ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮਾਂ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਖ਼ਰਚੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2022-23 ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ।

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ

Budget at a Glance shows Budget estimates in broad aggregates to facilitate easy understanding. This document shows receipts and expenditure as well as the revenue deficit, the fiscal deficit and the primary deficit. Schemes/Projects Outlays are shown in brief. The document also gives the highlights of the budget for the financial year 2022-23.

27 June, 2022

DEPARTMENT OF FINANCE

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

GOVERNMENT OF PUNJAB

ਬਜਟ ਸਾਰ

2022-2023

BUDGET AT A GLANCE

2022-2023

ਬਜਟ ਸਾਰ ਬਜਟ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਸਮਝਣਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਖਰਚਾ, ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ, ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਕੀਮਾਂ/ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਖ਼ਰਚੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2022-23 ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ।

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ

Budget at a Glance shows Budget Estimates in broad aggregates to facilitate easy understanding. This document shows receipts and expenditure as well as revenue deficit, fiscal deficit and primary deficit, Schemes/Projects outlays are shown in brief. The document also provides major highlights of the budget for the financial year 2022-23.

DEPARTMENT OF FINANCE

Contents

1	ਬਜਟ ਸਾਰ	Budget at a Glance	....	1
2	ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	Receipts	....	3
3	ਖਰਚਾ	Expenditure	....	4
4	ਰੁਪਿਆ ਕਿਥੋਂ ਆਵੇਗਾ/ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ	Rupee comes from/goes to	....	5
5	ਜੀ ਐੱਸ ਡੀ ਪੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ	GSDP Trends	....	9
6	ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ	Receipt Trends	....	11
7	ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ	Expenditure Trends	....	17
8	ਘਾਟੇ ਦੇ ਰੁਝਾਨ	Deficit Trends	....	26
9	ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਰੁਝਾਨ	Debt Trends	....	27
10	ਸਕੀਮਾਂ /ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ	Schemes/Projects Outlay	....	28
11	ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉਪਬੰਧ	Sectoral Plan Allocations	....	29
12	ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਵੀਂਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ	Major New Initiatives 2022-23	....	30

ਬਜਟ ਸਾਰ

Budget at a Glance

₹ ਕਰੋੜਾ ਵਿਚ - ₹ in Crores

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ Accounts 2020-2021	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2021-2022	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ Revised Estimates 2021-2022	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2022-2023
1. ਮਾਲੀਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (2+3+4+5+6)	**1. Revenue Receipts (2+3+4+5+6)**	**69048.18**	**95257.60**	**81458.12**	**95378.28**
2. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	2. State's Own Tax Revenue	30052.83	37434.04	38061.65	45588.17
3. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੈਰ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	3. State's Own Non-Tax Revenue	4152.13	7758.48	5666.37	6302.21
4. ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	4. Share of Central Taxes	10638.21	12026.71	14329.78	14756.86
5. ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਗਰਾਂਟਾਂ	5. Grants-in-Aid from Centre	24205.01	38038.37	23400.32	28731.04
6. ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ	6. Additional Resource Mobilization	0.00	0.00	0.00	0.00
7. ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (8+9+10)	**7. Capital Receipts (8+9+10)**	**63744.94**	**67341.09**	**46309.53**	**55750.99**
8. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ	8. Public Debt excluding Ways and Means Advances	42386.01	37336.09	41083.65	35050.99
9. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	9. Ways & Means Advances	21308.54	30000.00	5000.00	20000.00
10. ਗੈਰ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	10. Non-Debt Receipts	50.39	5.00	225.88	700.00
11. ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (1+7)	**11. Total Receipts (1+7)**	**132793.12**	**162598.69**	**127767.65**	**151129.27**
12. ਮਾਲੀਆ-ਖਰਚੇ (13+14+15+16)	**12. Revenue Expenditure (13+14+15+16)**	**86344.62**	**103879.91**	**102445.53**	**107932.08**
13. ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ (ਸਮੇਤ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤਨਖਾਹ)	13. Salaries and Wages (including Grant-in-Aid Salary)	25569.27	27713.75	29786.85	31171.76
14. ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ ਲਾਭ	14. Pension and retirement benefits	13680.00	11767.00	14200.00	15145.69
15. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	15. Interest Payments	18152.50	20315.52	19152.84	20122.30
16. ਹੋਰ ਮਾਲੀਆ-ਖਰਚੇ	16. Other Revenue Expenditure	28942.85	44083.64	39305.84	41492.33
17. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ	**17. Capital Expenditure**	**4382.32**	**14134.27**	**10078.80**	**10981.09**
18. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	18. Repayment of Public Debt excluding Ways and Means Advances	13324.99	18512.91	17358.95	15946.37
19. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	19. Repayment of Ways & Means Advances	21308.54	30000.00	5000.00	20000.00
20. ਕਰਜੇ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	20. Advances of Loans	955.79	1488.10	1592.76	1000.24
21. ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ (12+17+18+19+20)	**21. Total Expenditure (12+17+18+19+20)**	**126316.26**	**168015.19**	**136476.04**	**155859.78**
22. ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ (12-1)	22. Revenue Deficit (12-1)	17296.44	8622.31	20987.41	12553.80
		(3.27%)	(1.42%)	(3.66%)	(1.99%)
23. ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ*	23. Effective Revenue Deficit*	8937.44	-	8855.00	-
		(1.69%)	-	(1.54%)	-
24. ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ (22+17+20-10)	24. Fiscal Deficit (22+17+20-10)	22584.16	24239.68	32433.09	23835.13
		(4.26%)	(3.99%)	(5.65%)	(3.78%)
25. ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ*	25. Effective Fiscal Deficit*	14225.16	-	20300.68	-
		(2.69%)	-	(3.54%)	-
26. ਮੁੱਢਲਾ ਘਾਟਾ/ਵਾਧਾ(-) (24-15)	26. Primary Deficit/Surplus(-) (24-15)	4431.66	3924.16	13280.25	3712.83
		(0.84%)	(0.65%)	(2.31%)	(0.59%)
27. ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੁੱਢਲਾ ਘਾਟਾ/ਵਾਧਾ(-)*	27. Effective Primary Deficit/Surplus (-)*	-3927.34	-	1147.84	-
		(-0.74%)	-	(0.20%)	-
28. ਬਕਾਇਆ ਕਰਜਾ	28. Outstanding Debt	258032.12	282061.88	283756.82	305361.44

₹ ਕਰੋੜਾ ਵਿਚ - ₹ in Crores

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ Accounts 2020-2021	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2021-2022	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ Revised Estimates 2021-2022	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2022-2023
29. ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜਾ#	29. Effective Outstanding Debt#	249673.12	273702.88	263265.41	284870.03
		(47.13%)	(45.05%)	(45.88%)	(45.23%)
30. ਚਾਲੂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਰਾਜ ਉਤਪਾਦਨ	30. GSDP at Current Prices	529703.00	607594.00	573763.00	629834.00

ਨੋਟ-ਬ੍ਰੈਕਟ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਚਾਲੂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਰਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

Note - Numbers in brackets are percentages with Gross State Domestic Product (GSDP).

** Considering Back-to-Back Loans received from GoI in lieu of GST compensationas as part of Revenue Receipts: Rs. 8,359 crore (2020-21) and Rs.12,132.41 crore (2021-22 RE).*

 # Excluding Back-to-Back Loans received from GoI in lieu of GST Compensation: Rs. 8,359 crore (Accounts 2020-21 & 2021-22 BE) and Rs. 20,491.41 crore (2021-22 RE & 2022-23 BE).

ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

Receipts

₹ ਕਰੋੜਾ ਵਿਚ - ₹ in Crores

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ Accounts 2020-2021	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2021-2022	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ Revised Estimates 2021-2022	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2022-2023
ੳ. ਮਾਲੀਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (1+2+3+4+5)	**A. Revenue Receipts (1+2+3+4+5)**	**69048.18**	**95257.60**	**81458.12**	**95378.28**
1. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	1. State's Own Tax Revenue	30052.83	37434.04	38061.65	45588.17
ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ	GST	11818.93	16000.00	16200.00	20550.00
ਵੈਟ	VAT	5372.02	6027.76	7000.00	6250.00
ਰਾਜ ਆਬਕਾਰੀ	State Excise	6164.32	7002.54	6200.00	9647.87
ਅਸ਼ਟਾਮ ਅਤੇ ਰਜਿਸ਼ਟਰੇਸ਼ਨ	Stamps and Registration	2470.33	2890.05	3300.00	3600.00
ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਕਰ	Taxes on Vehicles	1472.13	2200.00	2155.11	2575.00
ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਕਰ	Electricity Duty	2541.84	3026.01	2950.00	2550.00
ਹੋਰ	Others	213.26	287.68	256.54	415.30
2. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੈਰ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	2. State's Own Non-Tax Revenue	4152.13	7758.48	5666.37	6302.21
ਆਮ ਫੁਟਕਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	Miscellaneous General Receipt	2208.41	5533.58	3276.42	2905.00
ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼	Punjab Roadways	110.17	250.00	167.00	335.60
ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ	Urban Development	49.78	106.50	92.00	269.60
ਹੋਰ	Others	1783.77	1868.40	2130.95	2792.01
3. ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	3. Share of Central Taxes	10638.21	12026.71	14329.78	14756.86
4. ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਗਰਾਂਟਾਂ	4. Grants-in-Aid from Centre	24205.01	38038.37	23400.32	28731.04
5. ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ	5. Additional Resource Mobilization	0.00	0.00	0.00	0.00
ਅ. ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (6+7)	**B. Capital Receipts (6+7)**	**63744.94**	**67341.09**	**46309.53**	**55750.99**
6. ਗੈਰ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	6. Non-Debt Receipts	50.39	5.00	225.88	700.00
ਕਰਜੇ ਵਸੂਲੀਆਂ	Recovery of Loans	50.37	5.00	225.88	200.00
ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	Capital Receipt	0.02	0.00	0.00	500.00
7. ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ* (8+9+10+11+12+13)	**7. Debt Receipts* (8+9+10+11+12+13)**	**63694.55**	**67336.09**	**46083.65**	**55050.99**
8. ਬਜਾਰੀ ਕਰਜੇ	8. Market Loans	32995.00	35041.09	27362.74	31804.99
9. ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ	9. Securities issued against Small Savings	0.00	0.00	0.00	0.00
10. ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਬਾਂਡਜ਼	10. NABARD & Other Compensation Bonds	600.00	700.00	770.00	800.00
11. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	11. Loans and Advances from the Central Government	8791.01	1595.00	12950.91	2446.00
12. ਸੀ.ਸੀ.ਐੱਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕਰਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜੇ	12. CCL Long term Loan and Loans from other Banks	0.00	0.00	0.00	0.00
13. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	13. Ways & Means Advances	21308.54	30000.00	5000.00	20000.00
ੲ. ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (ੳ+ਅ)	**C. Total Receipt (A+B)**	**132793.12**	**162598.69**	**127767.65**	**151129.27**

*ਨੋਟ: ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਤੋਂ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਸਮੇਤ

*Note: Includes Ways and Means Advaces from RBI.

ਖਰਚਾ

Expenditure

₹ ਕਰੋੜਾ ਵਿਚ - ₹ in Crores

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ Accounts 2020-2021	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2021-2022	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ Revised Estimates 2021-2022	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2022-2023
1. ਖਰਚਾ	**1. Expenditure**				
ਮਾਲੀਆ-ਖਰਚੇ	Revenue Expenditure				
1. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	1. Interest Payments	18152.50	20315.52	19152.84	20122.30
2. ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ (ਸਮੇਤ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤਨਖਾਹ)	2. Salaries and Wages (including Grant-in-Aid Salary)	25569.27	27713.75	29786.85	31171.76
3. ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ ਲਾਭ	3. Pension and retirement benefits	13680.00	11767.00	14200.00	15145.69
4. ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ	4. Power Subsidy	9656.95	10621.21	13443.42	15845.63
5. ਪੇਂਡੂ/ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਗੀ	5. Devolution to Rural/Urban Local Bodies	5971.31	4058.54	4749.91	4116.40
6. ਹੋਰ ਮਾਲੀਆ-ਖਰਚੇ	6. Other Revenue Expenditure	13314.59	29403.89	21112.51	21530.30
ੳ. ਕੁੱਲ ਮਾਲੀਆ-ਖਰਚੇ (1 ਤੋਂ 6)	**A. Total Revenue Expenditure (1 to 6)**	**86344.62**	**103879.91**	**102445.53**	**107932.08**
ਅ. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ (ਸਮੇਤ ਰਿਣਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਜੇ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ)	B. Capital Expenditure(Including Repayment of Debt and Advances of loans)	18663.09	34135.28	29030.51	27927.70
ੲ. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	C. Repayment of Ways & Means Advances	21308.54	30000.00	5000.00	20000.00
ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ (ੳ+ਅ+ੲ)	**Total Expenditure(A+B+C)**	**126316.26**	**168015.19**	**136476.04**	**155859.78**
2. ਕਰਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	**2. Debt Servicing**				
(ੳ). ਬਕਾਇਆ ਕਰਜਾ	(A). Outstanding Debt	258032.12	282061.88	283756.82	305361.44
ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜਾ#	Effective Outstanding Debt#	249673.12	273702.88	263265.41	284870.03
(ਅ). ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਜੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ	(B). Repayment of Debt excluding Ways & Means Advances	13324.99	18512.91	17358.95	15946.37
(ੲ). ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	(C). Interest Payments	18152.50	20315.52	19152.84	20122.30
(ਸ). ਕੁੱਲ ਕਰਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ((ਅ)+(ੲ))	(D). Total Debt Servicing ((B)+(C))	31477.49	38828.43	36511.79	36068.67

 # Excluding Back-to-Back Loans received from GoI in lieu of GST Compensation: Rs. 8,359 crore (Accounts 2020-21 & 2021-22 BE) and Rs. 20,491.41 crore (2021-22 RE & 2022-23 BE).

ਰੁਪਿਆ ਕਿਥੋਂ ਆਵੇਗਾ Rupee comes from

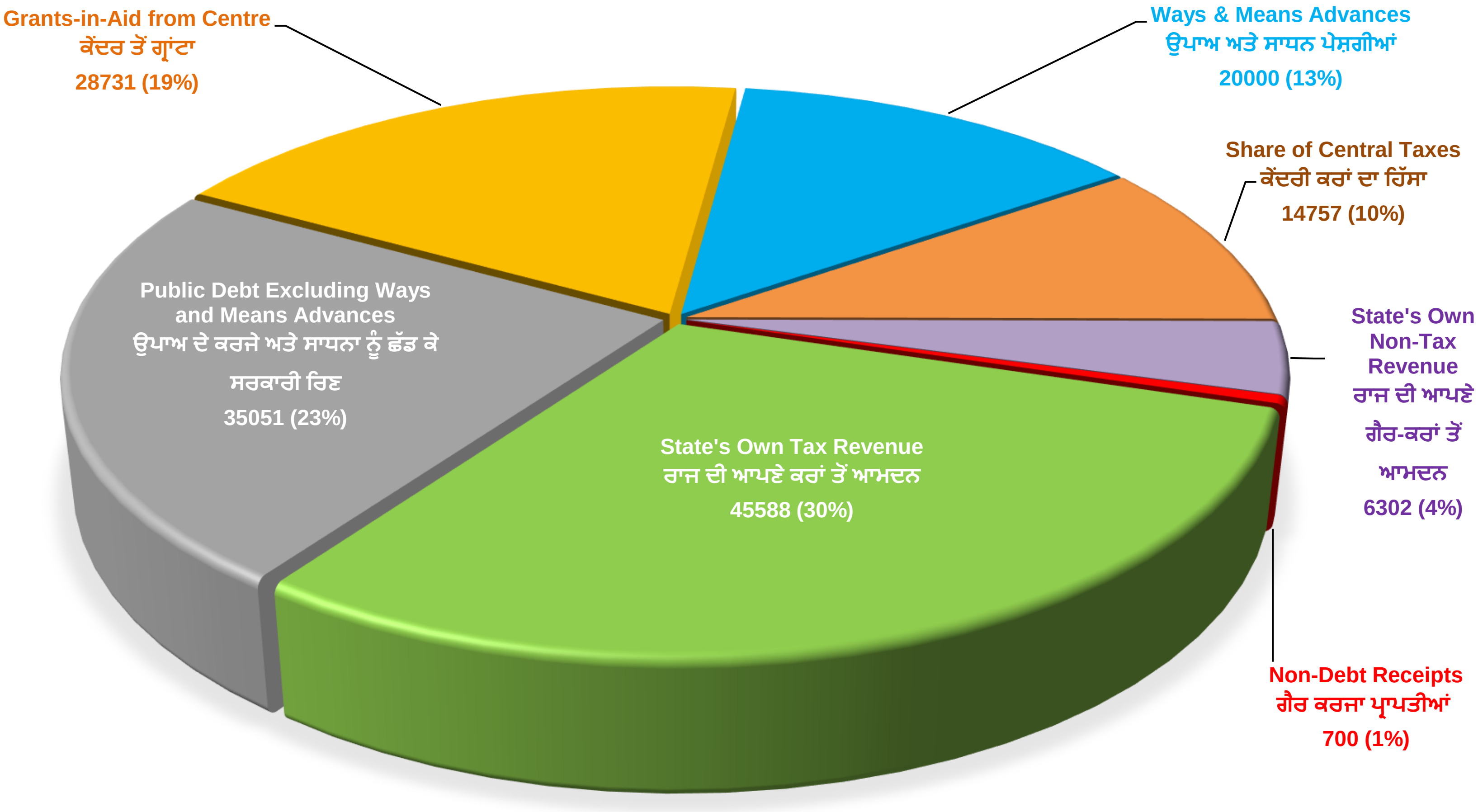

BE 2022-23

Rs. in Crore
(Percentage of Total Receipts)

ਰੁਪਿਆ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ Rupee goes to

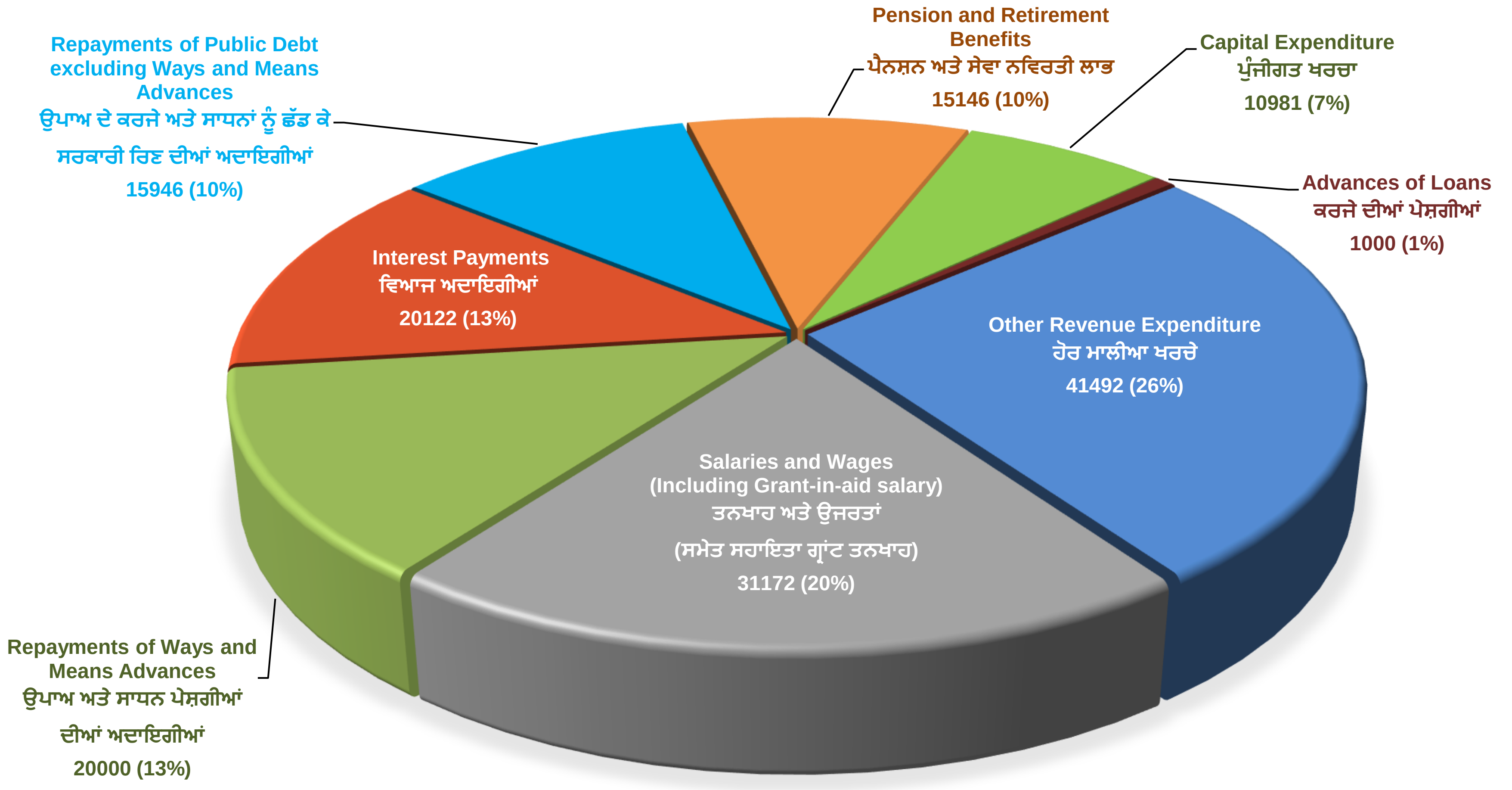

BE 2022-23

Rs. in Crore
(Percentage of Total Expenditure)

ਰੁਪਿਆ ਕਿਥੋਂ ਆਵੇਗਾ Rupee comes from

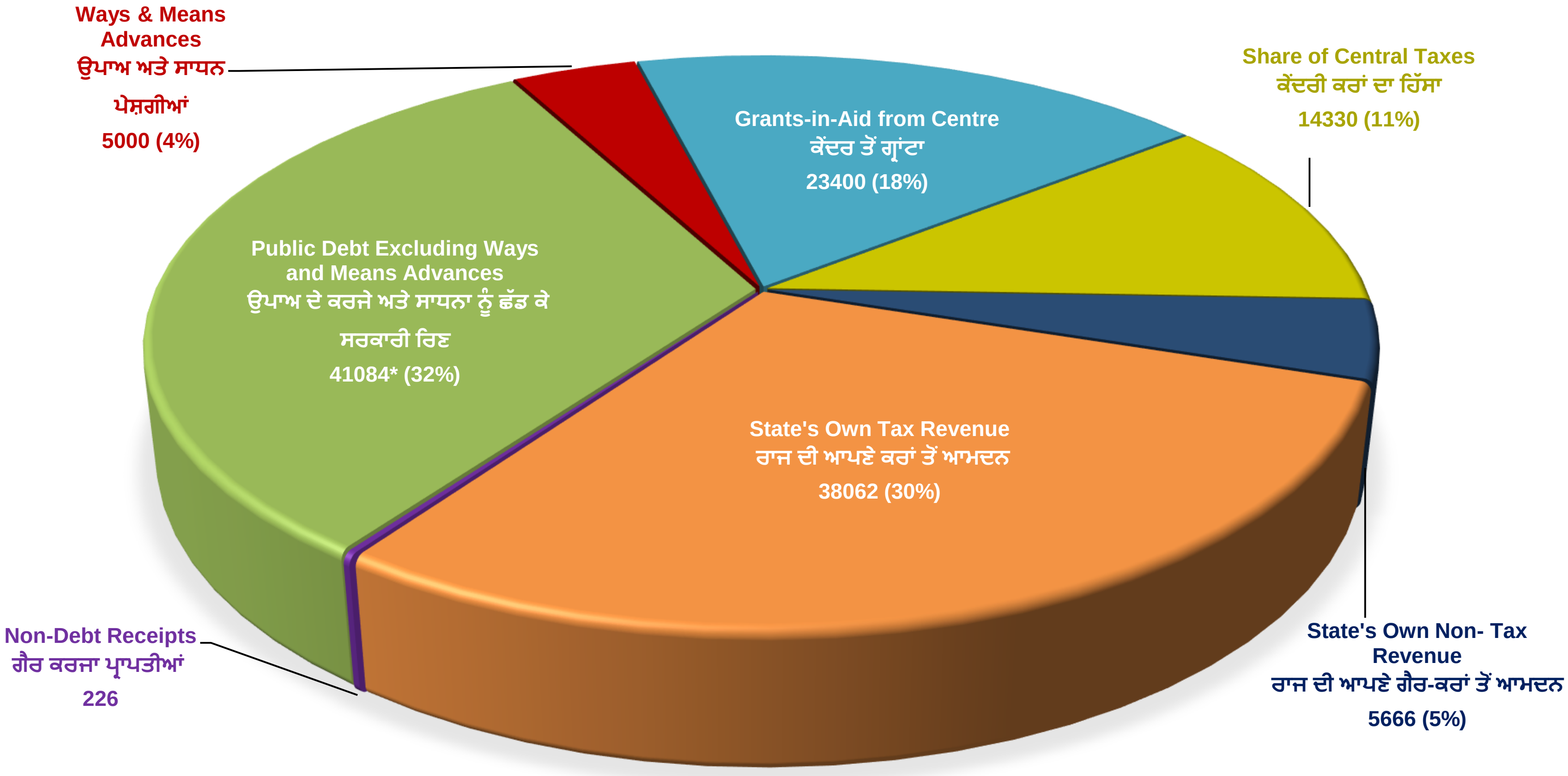

Rs. in Crore
(Percentage of Total Receipts)

RE 2021-22

**Including Back to Back Loans received from GoI in lieu of GST Compensation Rs. 12132.41 crore.*

ਰੁਪਿਆ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇਗਾ Rupee goes to

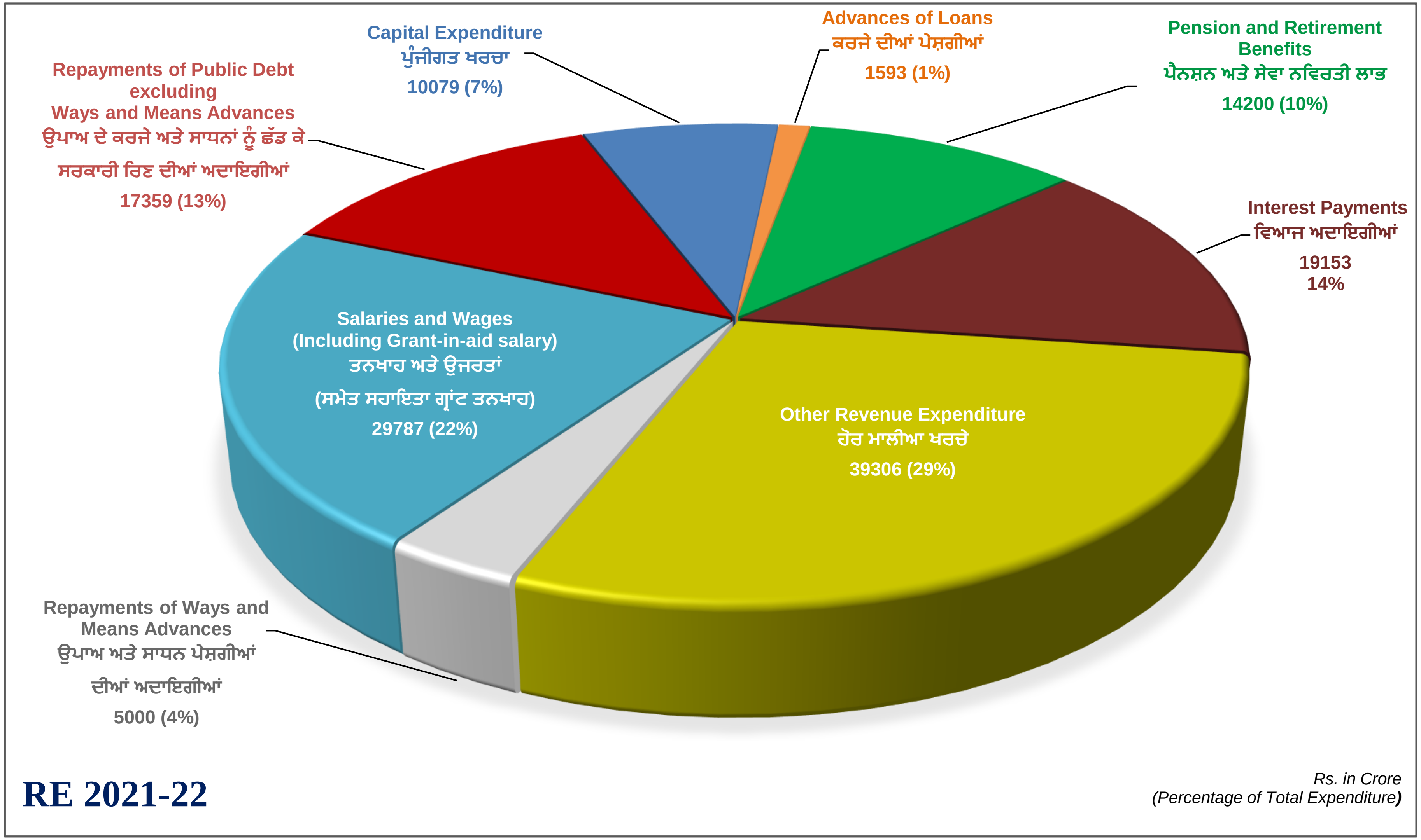

GSDP Trends
ਜੀ ਐਸ ਡੀ ਪੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

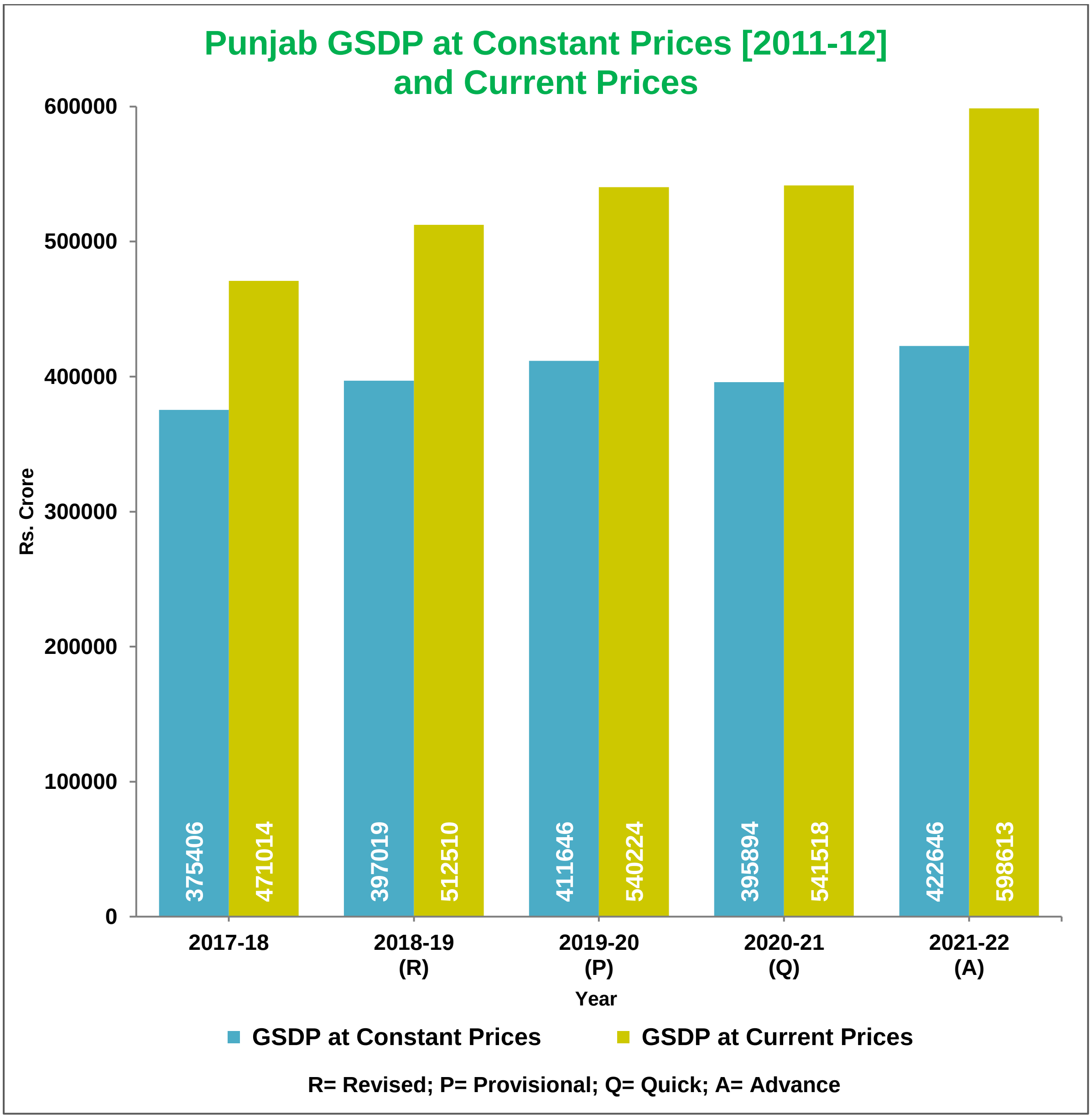

Source: ESO Punjab.

GSDP Trends
ਜੀ ਐਸ ਡੀ ਪੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

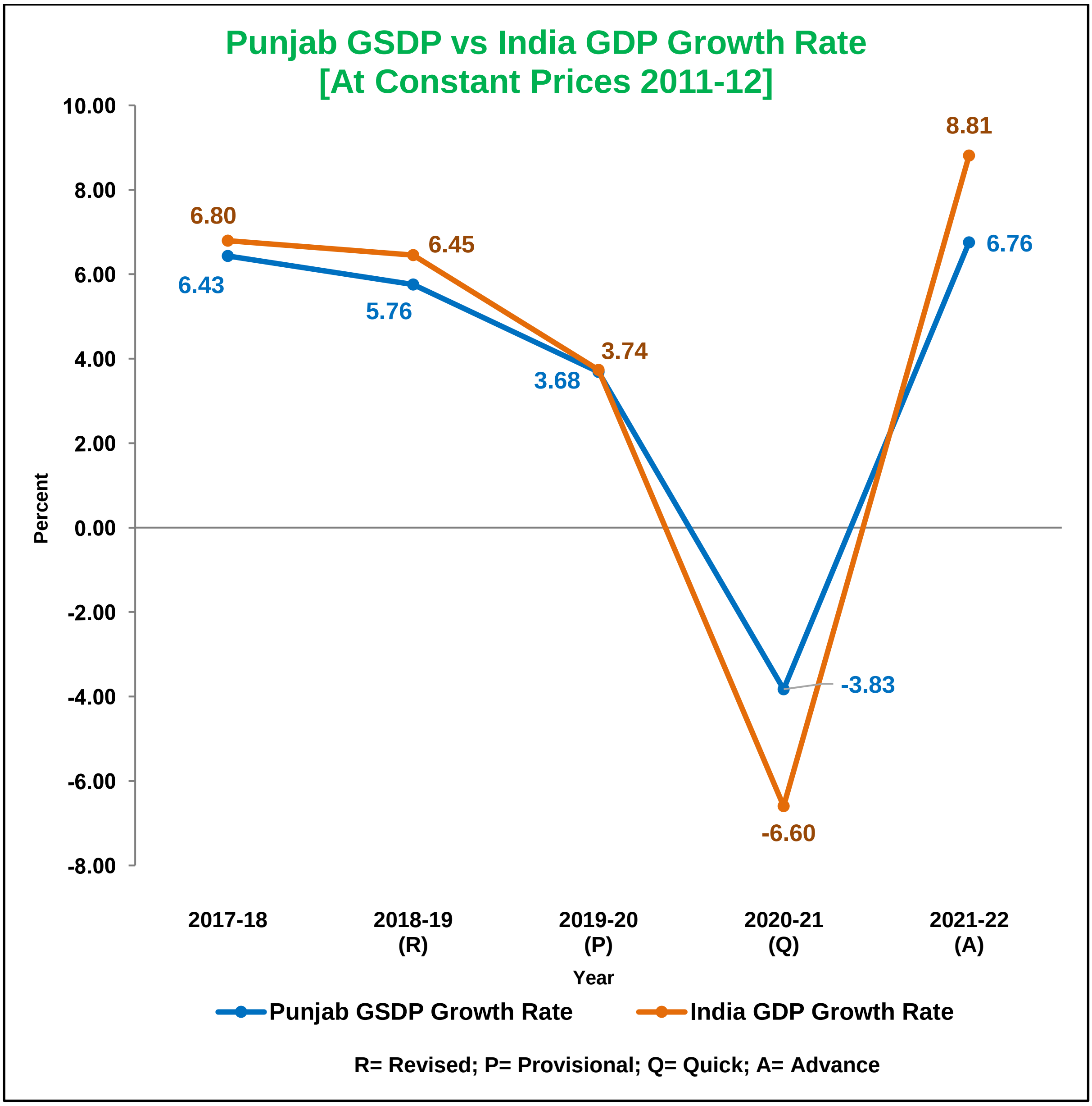

Source: ESO Punjab.

Receipt Trends
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

Composition of Total Revenue Receipts

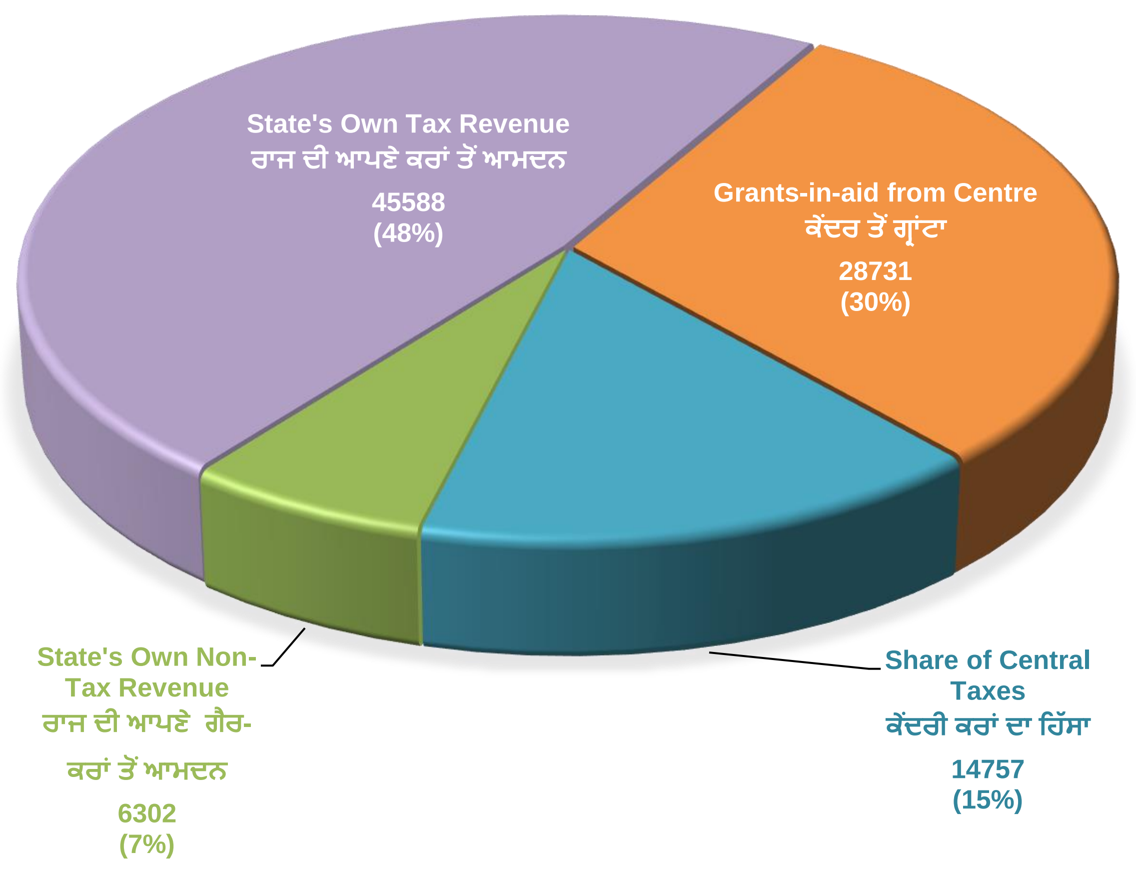

BE 2022-23

Rs. in Crore
(Percentage of Total Revenue Receipts)

Receipt Trends
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

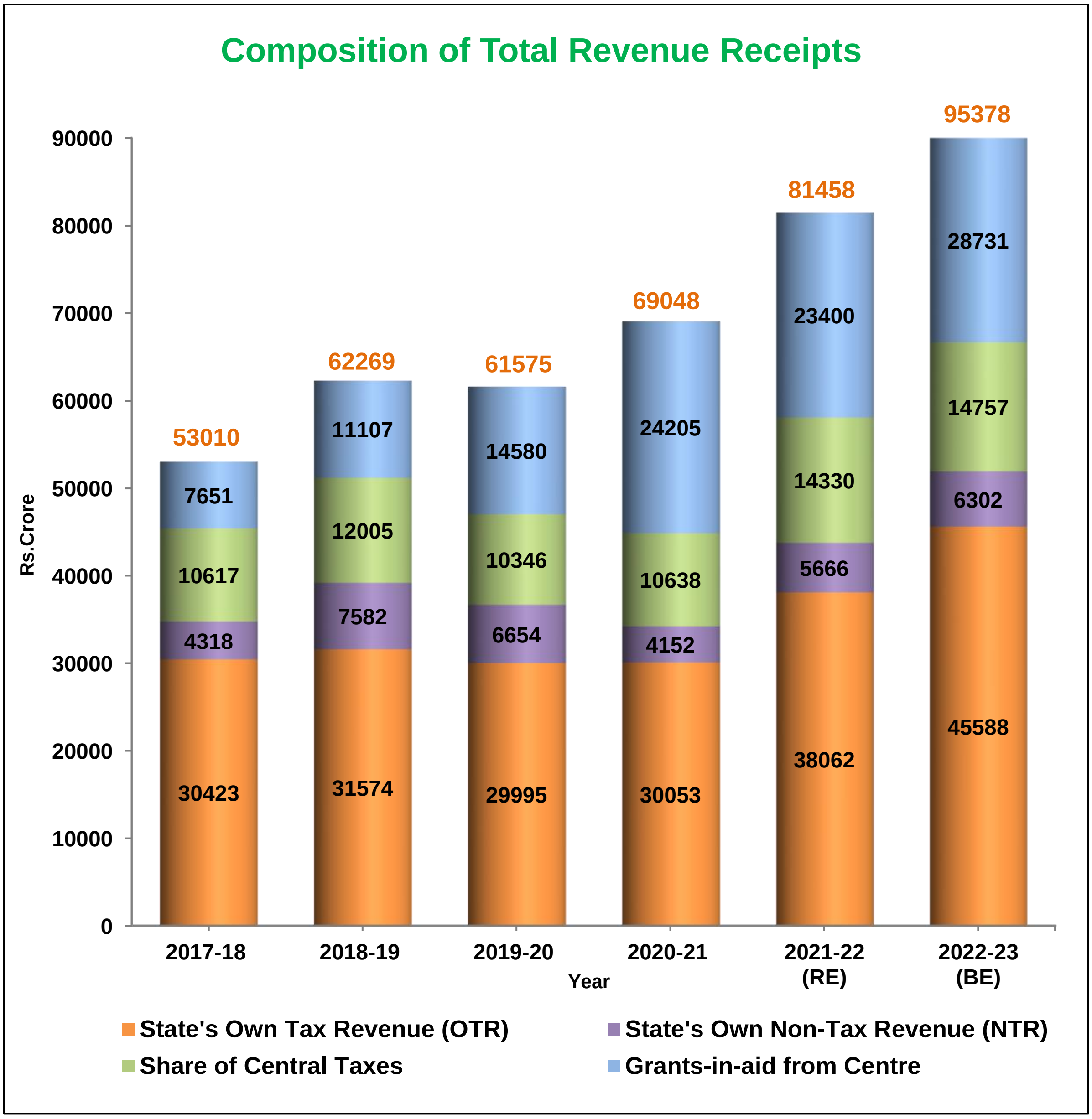

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Receipt Trends
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

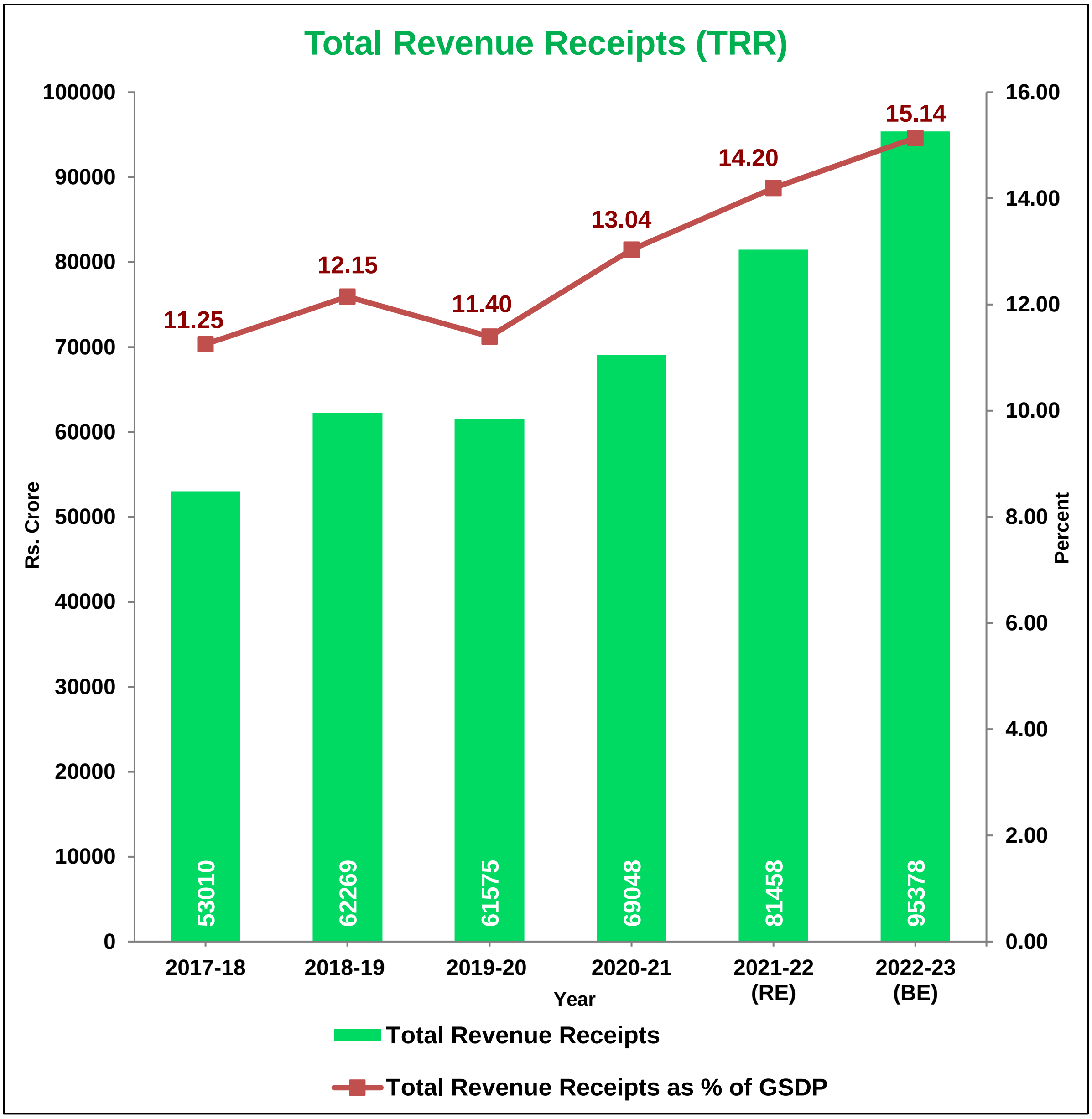

Source: Finance Accounts; ESO Punjab; MoF, GoI; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Receipt Trends
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

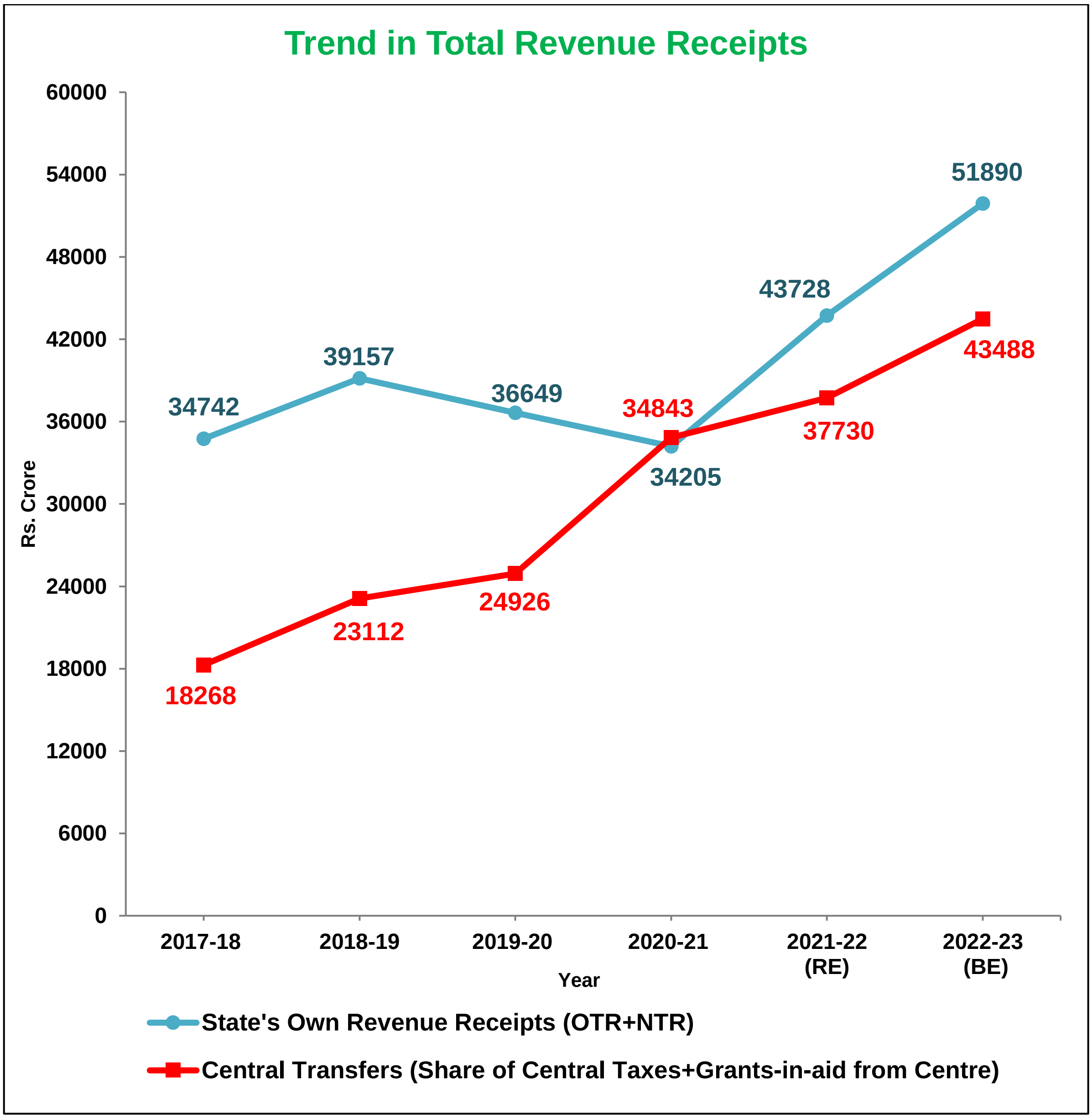

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Receipt Trends
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

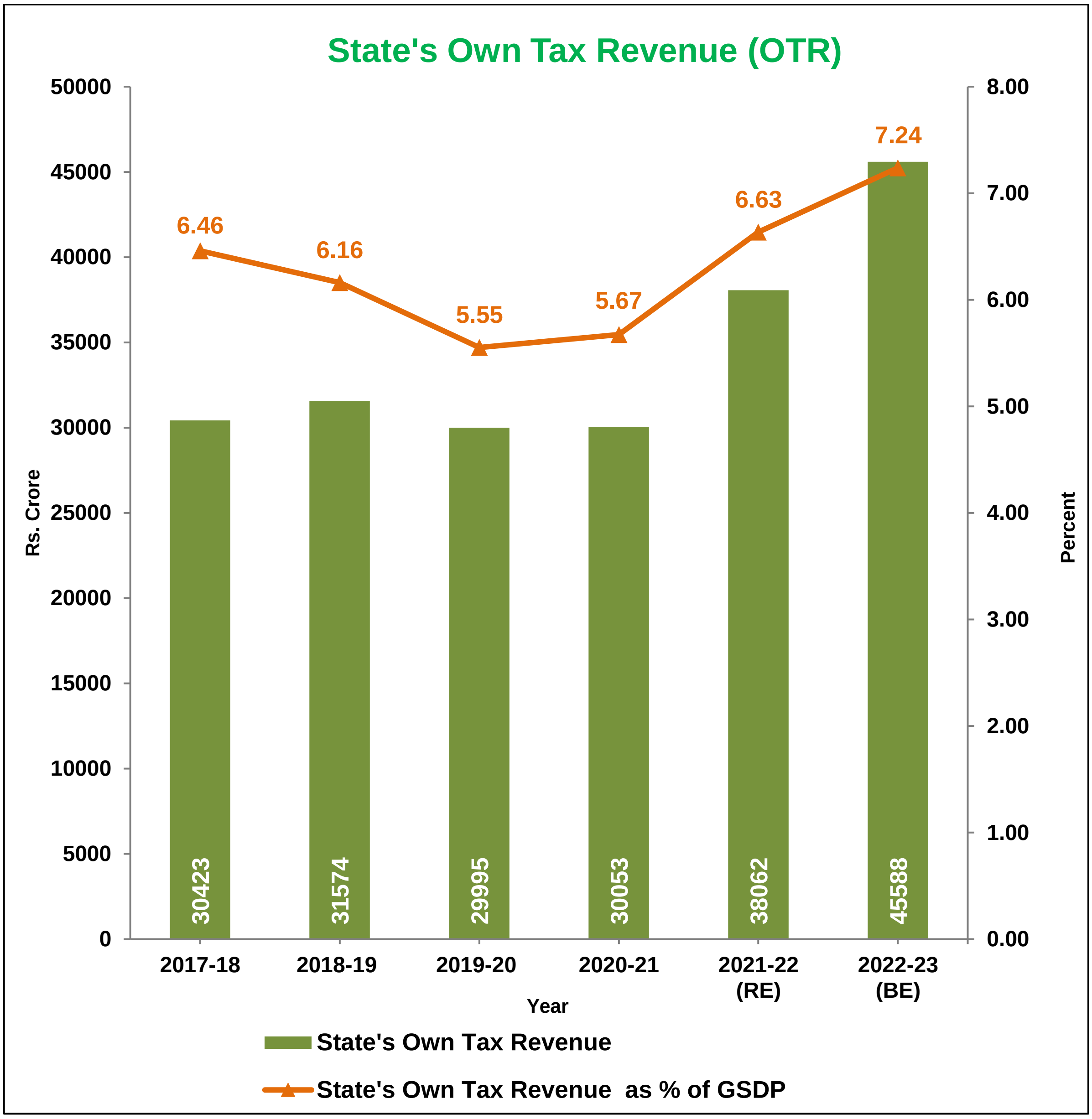

Source: Finance Accounts; ESO Punjab; MoF, GoI; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Receipt Trends
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

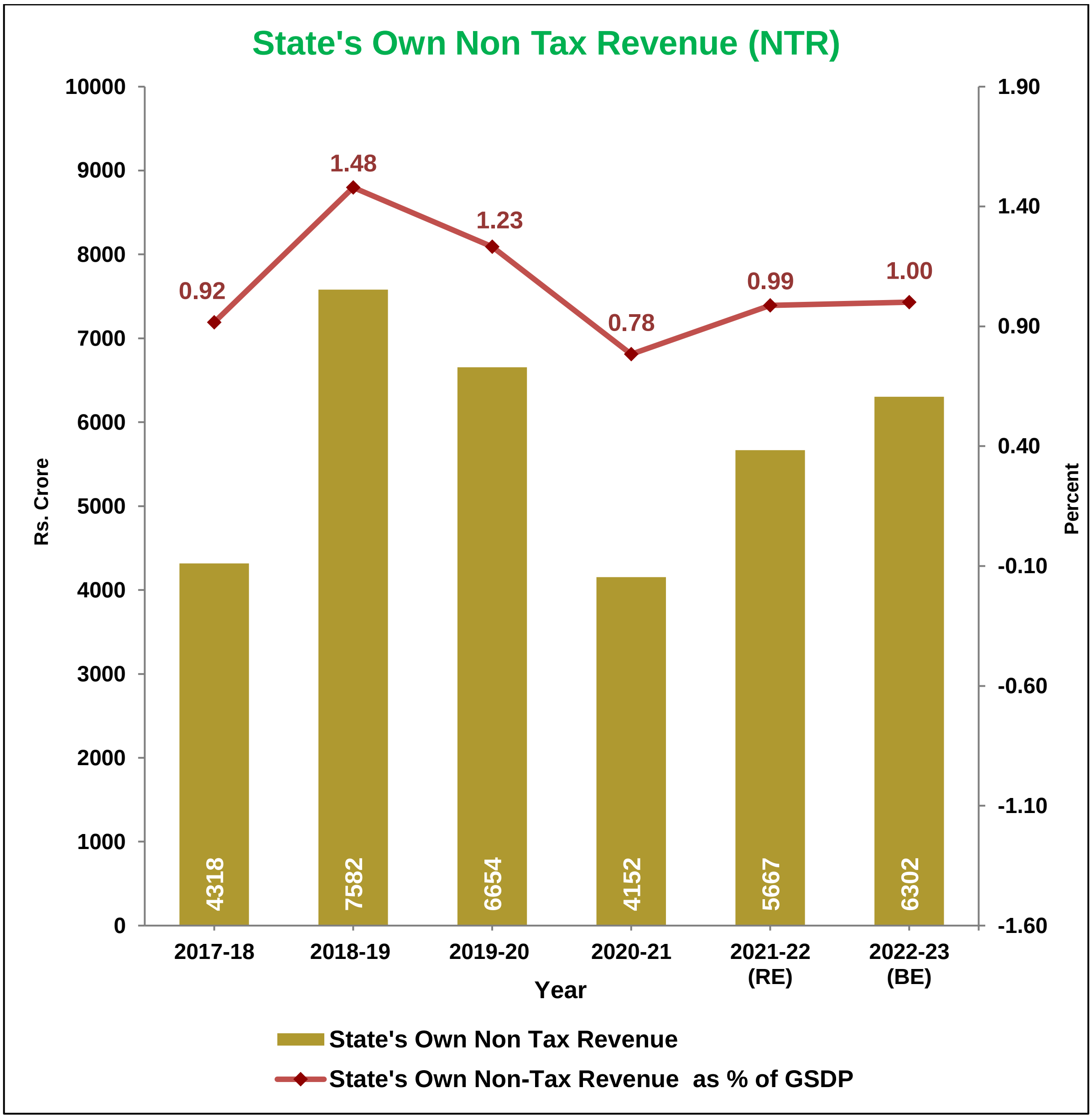

Source: Finance Accounts; ESO Punjab; MoF, GoI; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Expenditure Trends

ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

Composition of Total Expenditure

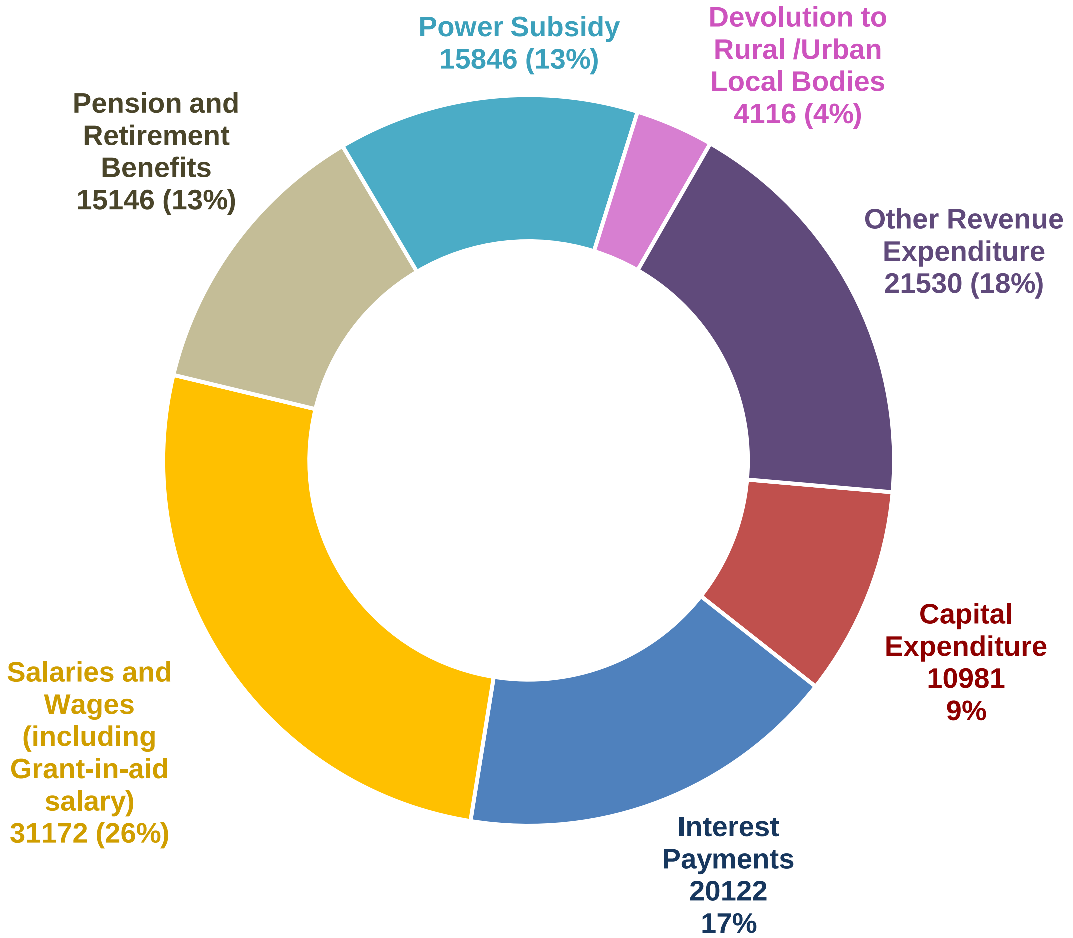

Rs. in Crore
(Percentage of Total Expenditure)

BE 2022-23

Total Expenditure = Revenue Expenditure + Capital Expenditure

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

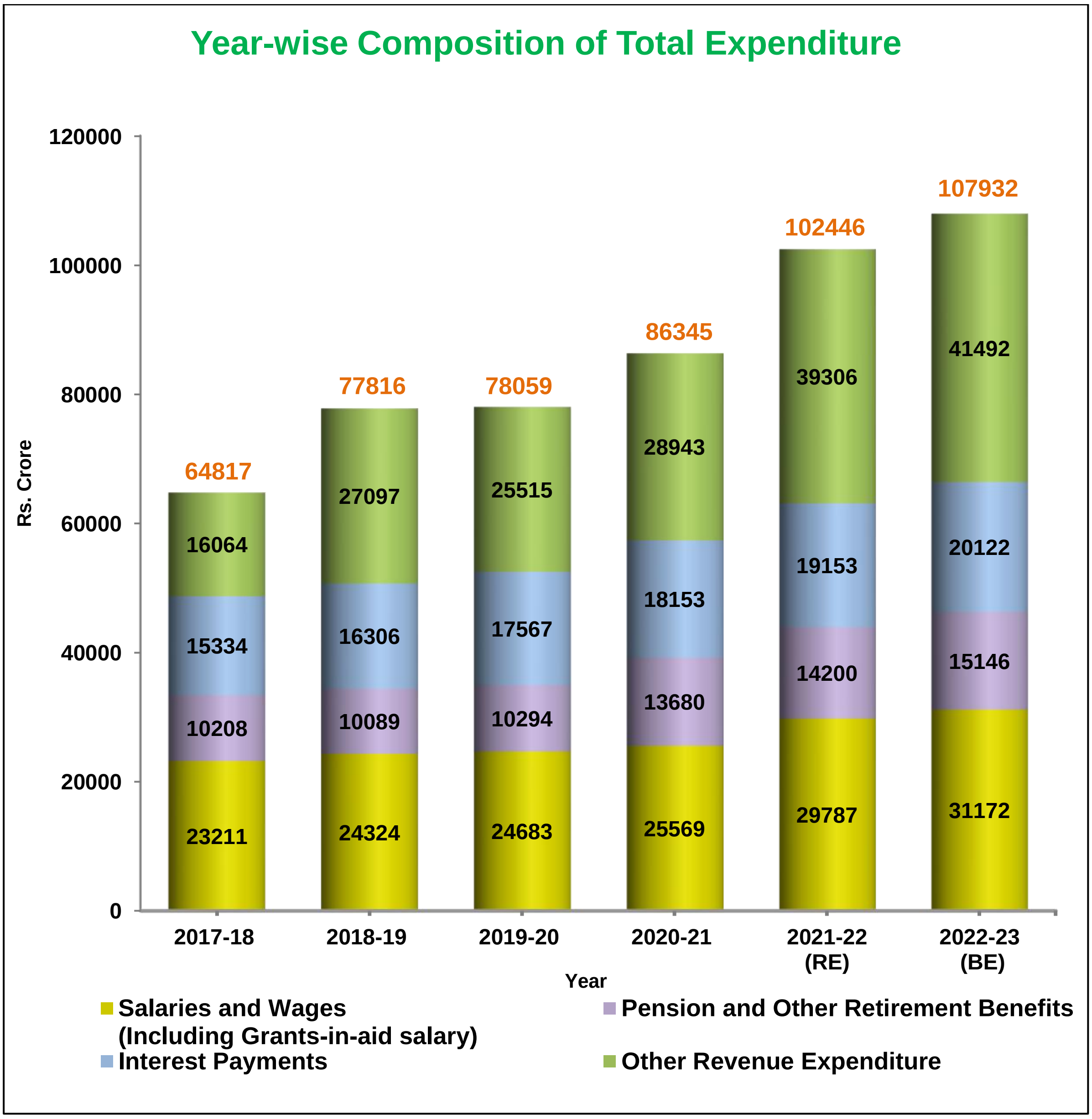

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

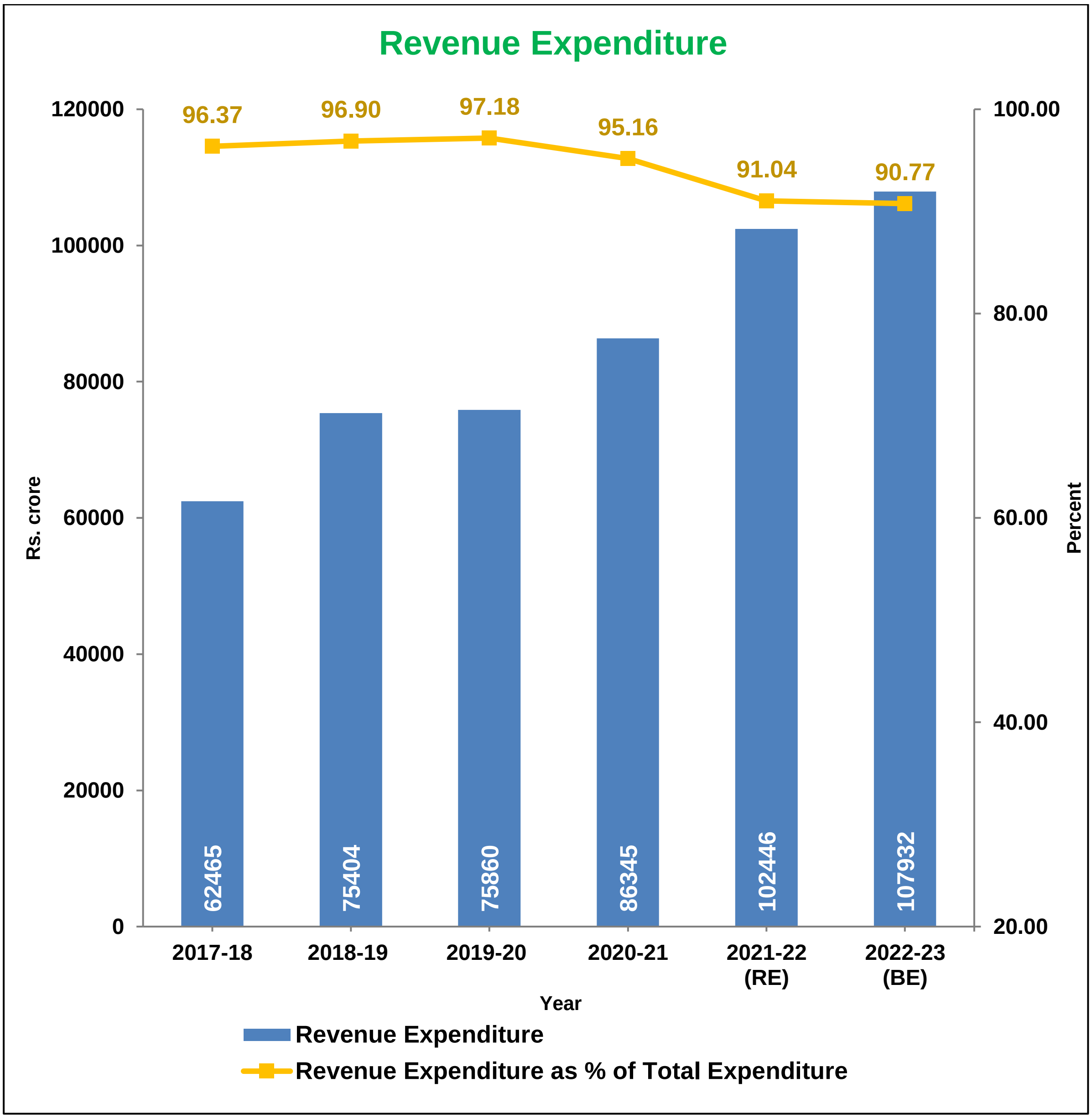

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.
Note: *Total Expenditure = Revenue Expenditure + Capital Expenditure**
** Capital Expenditure for 2019-20 has been taken net of equity conversion of UDAY Bonds Rs. 15628.26 crore.*

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

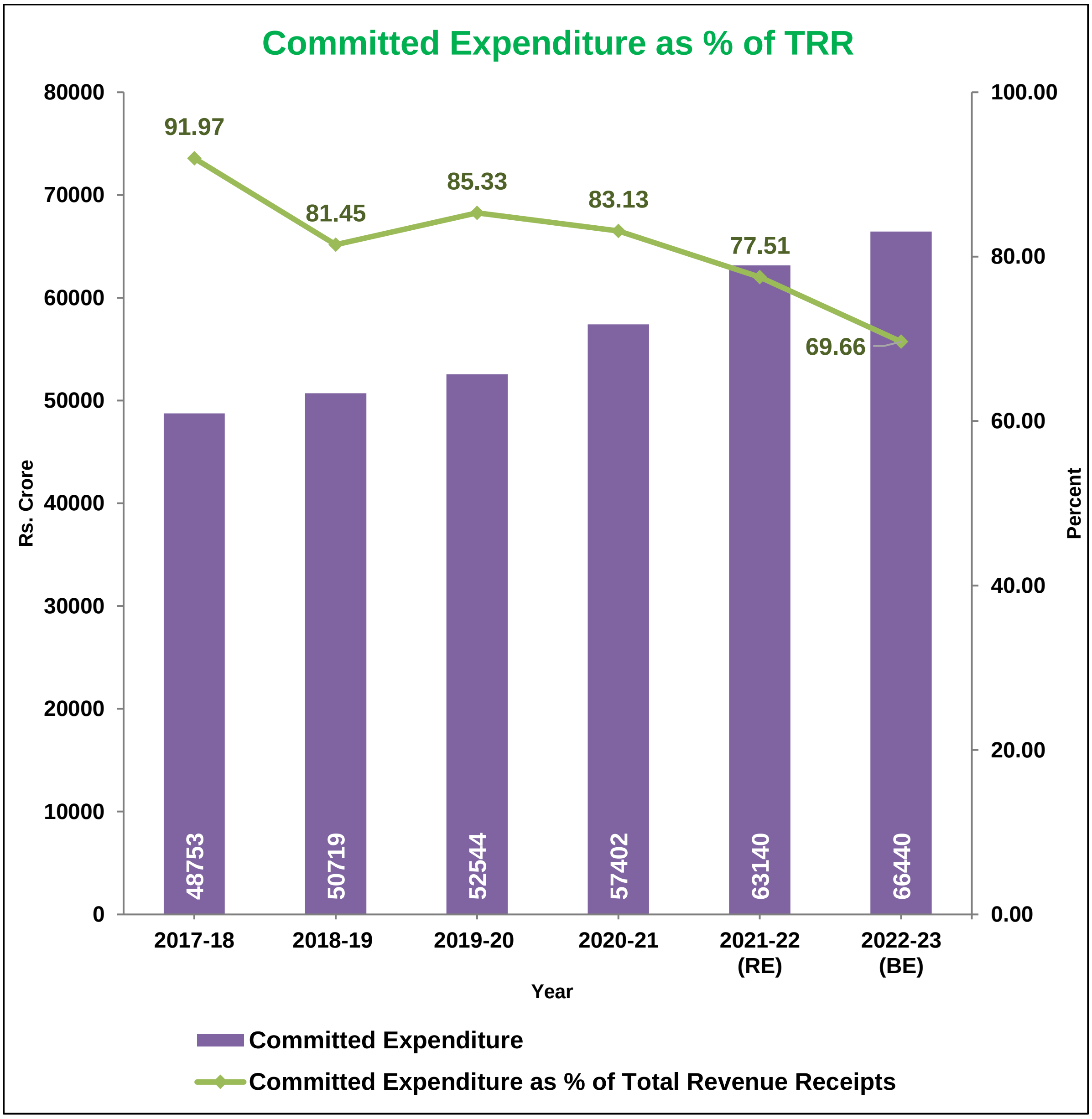

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Note: *Committed Expenditure includes Salaries & Wages (R) (Including Grant-in-aid salary), Pension & Retirement Benefits and Interest Payments.*

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

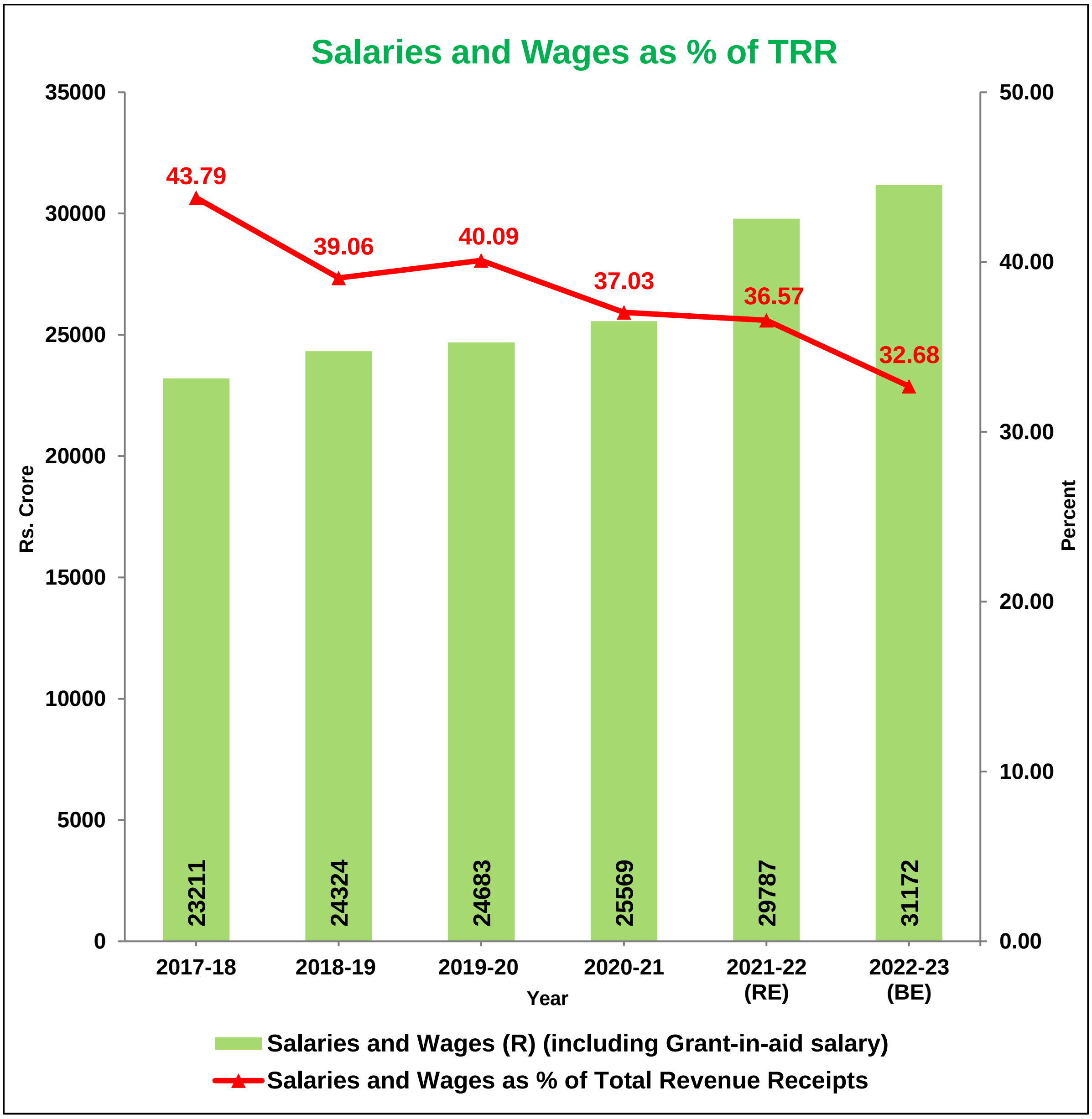

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

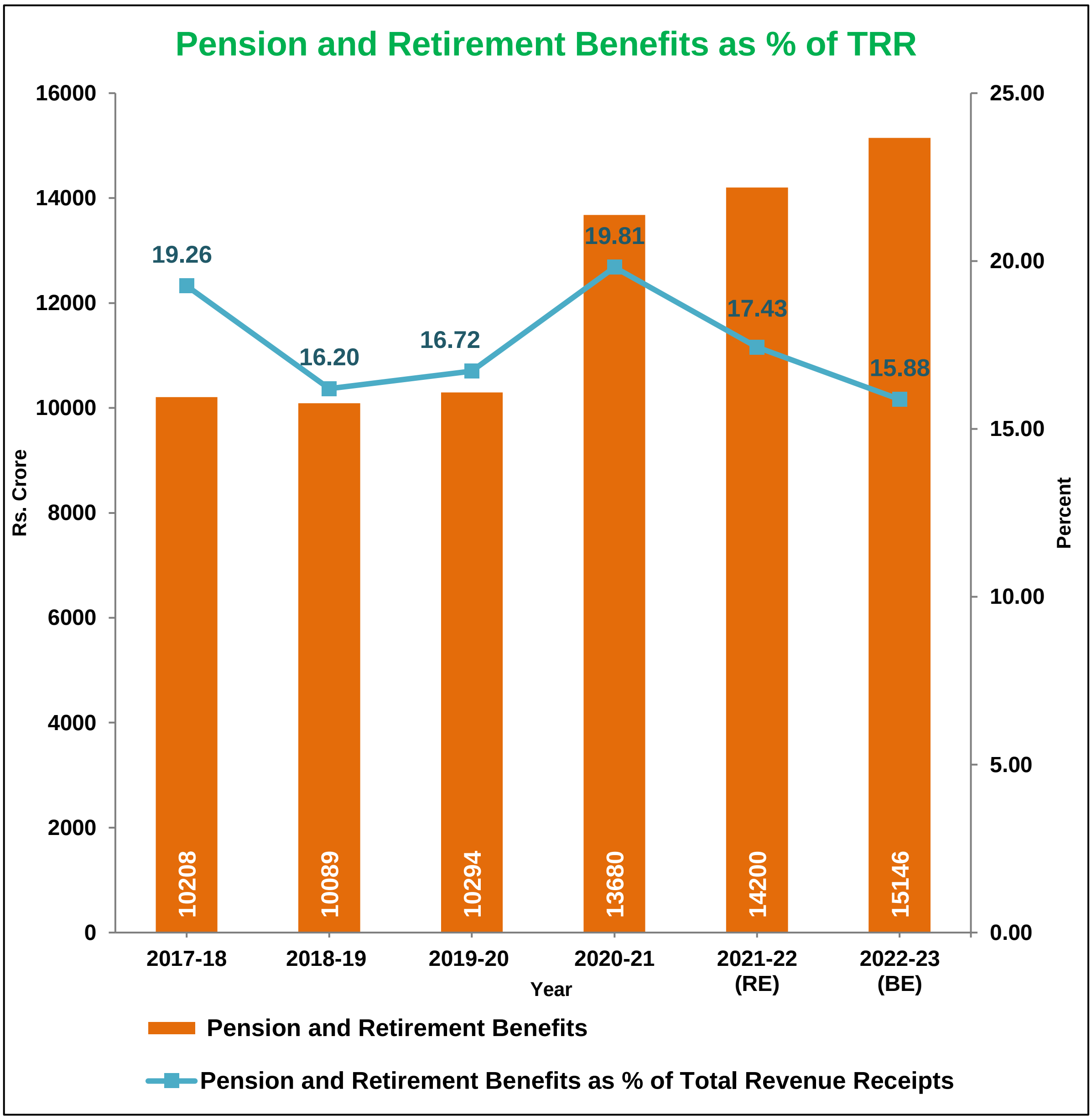

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

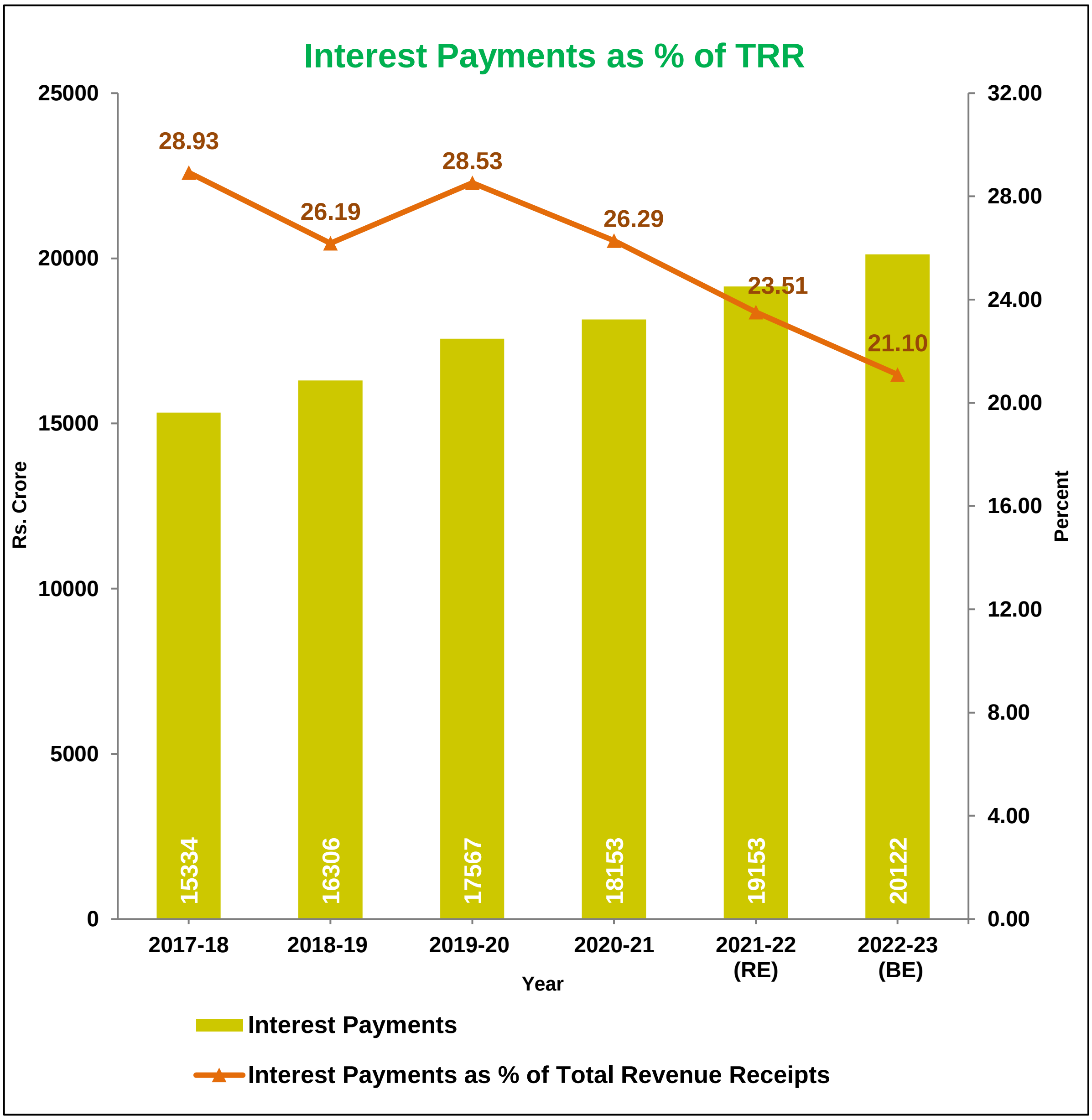

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

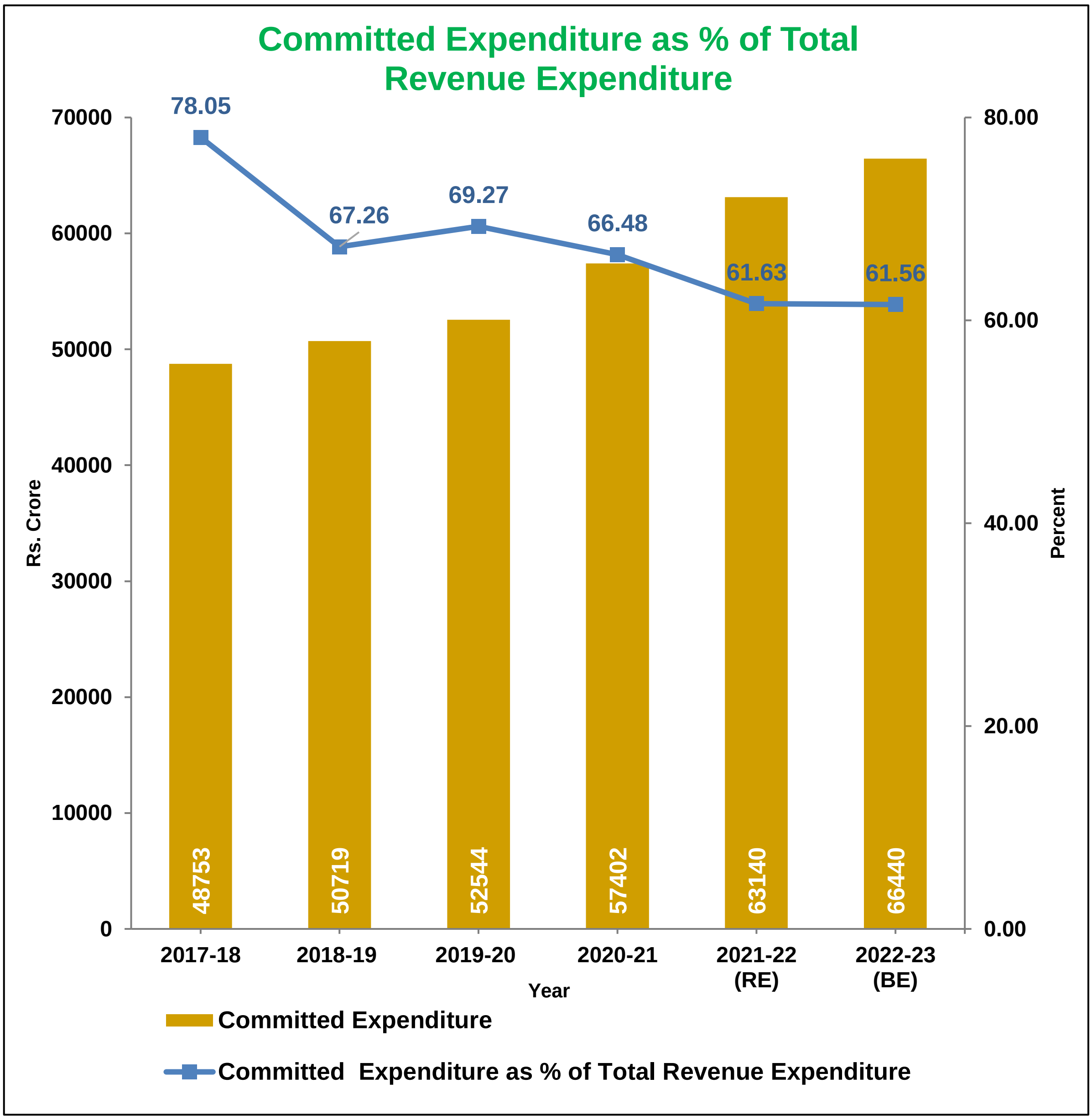

Source: Finance Accounts; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

Note: Committed Expenditure includes Salaries & Wages (R) (Including Grant-in-aid salary), Pension & Retirement Benefits and Interest Payments.

Expenditure Trends
ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

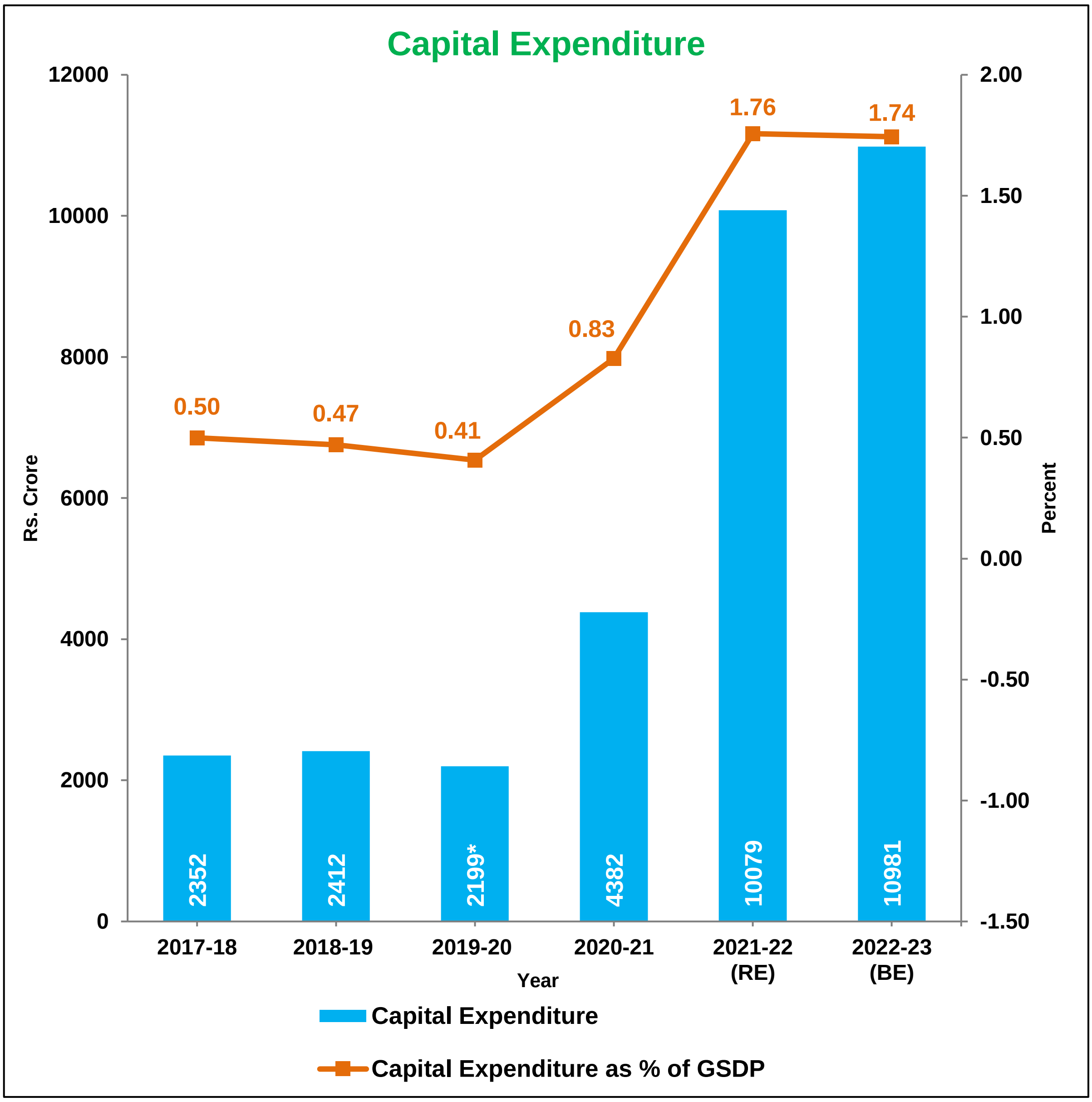

Source: Finance Accounts; ESO Punjab; MoF, GoI; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.
*Note; *Capital Expenditure for 2019-20 has been taken net of equity conversion of UDAY Bonds Rs. 15628.26 crore.*

Deficit Trends
ਬਜਟ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

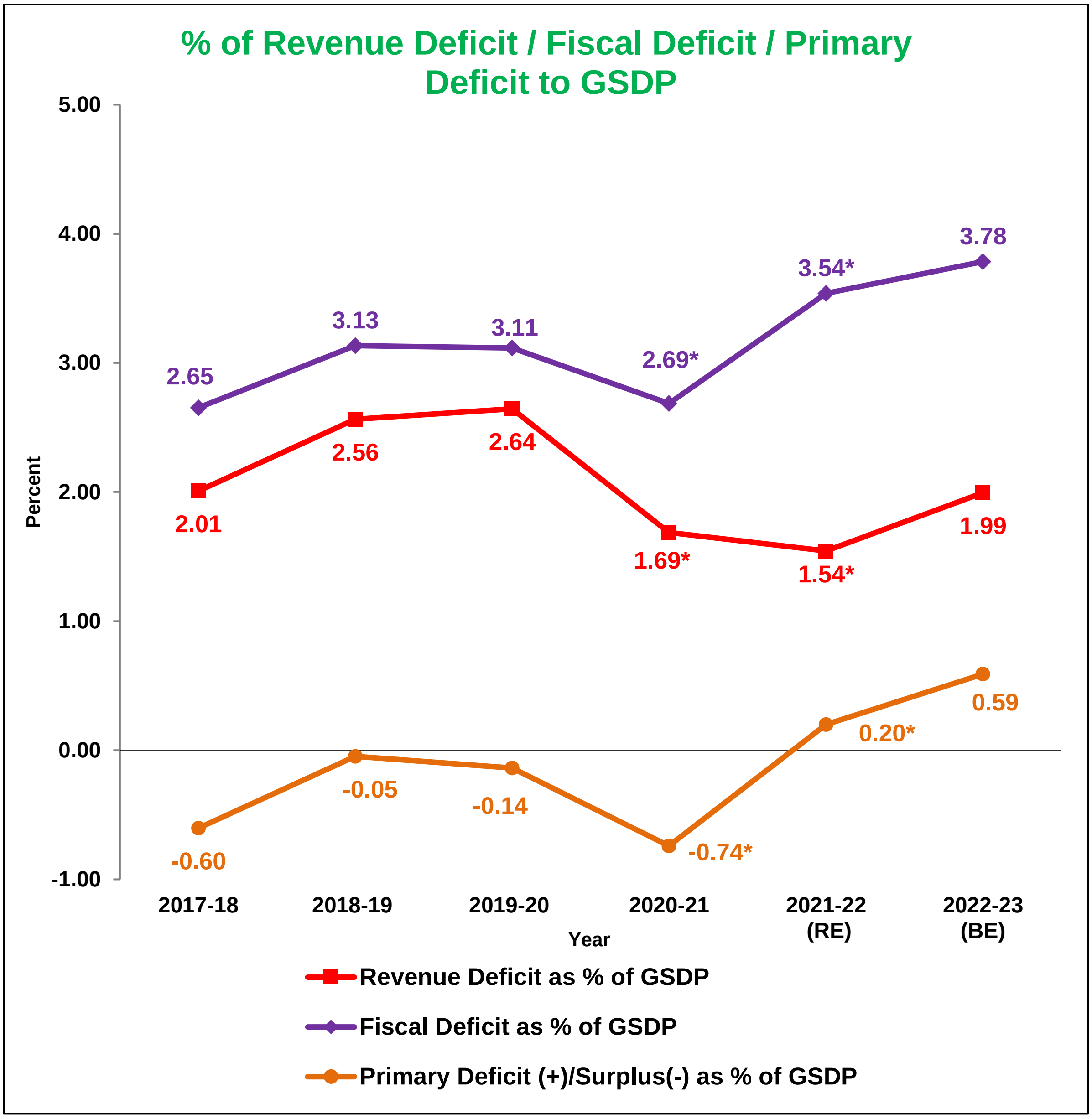

Source: Finance Accounts; ESO Punjab; MoF, GoI; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.

*Note: *Considering Back-to-Back Loans received from GoI in lieu of GST Compensation as part of Revenue Receipts: Rs. 8,359 crore (2020-21) and Rs. 12,132.41 crore (2021-22-RE).*

Debt Trends
ਕਰਜਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

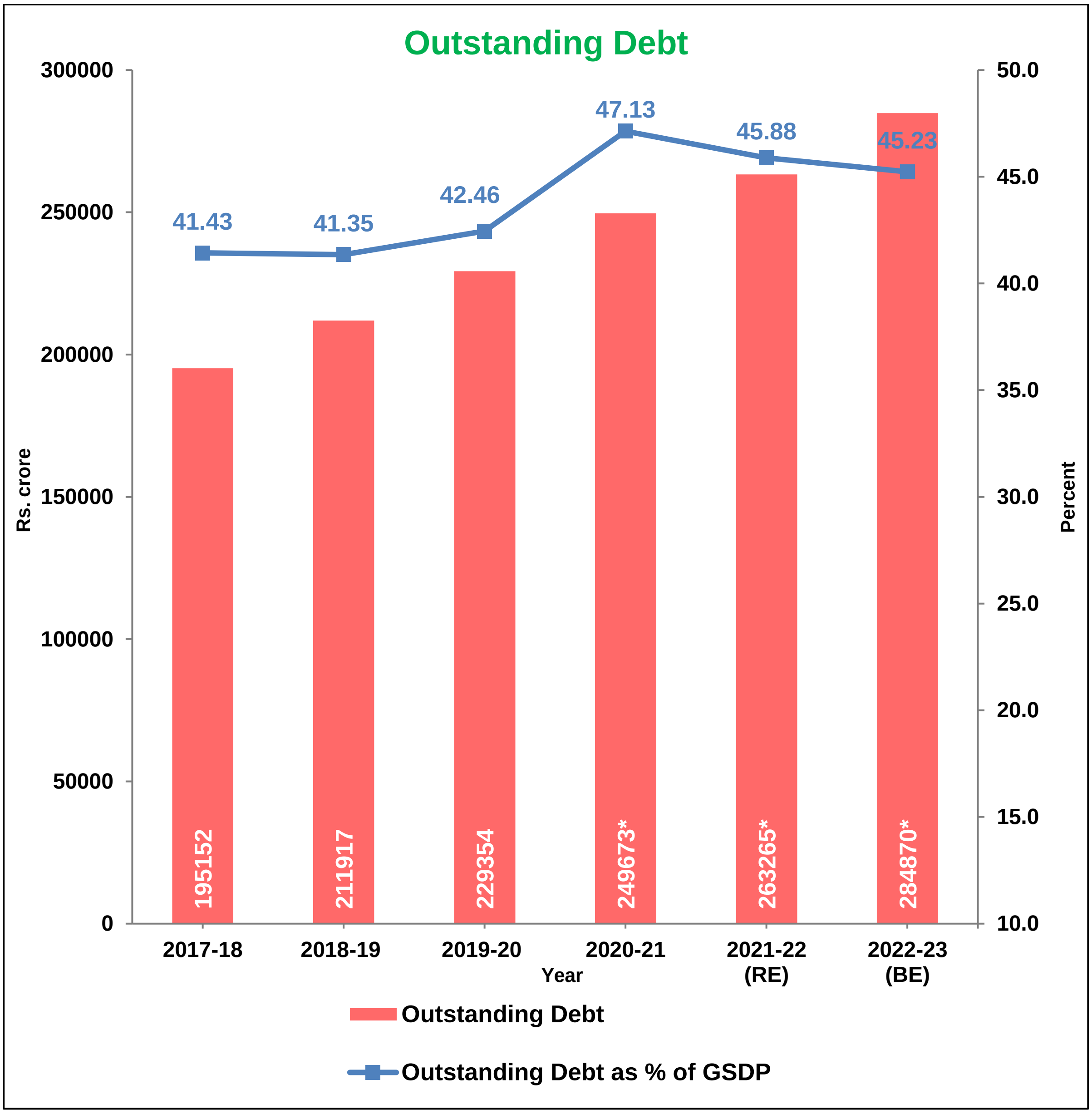

Source: Finance Accounts; ESO Punjab; MoF, GoI; Estimates for FY 2021-22 & 2022-23.
*Note: * Excluding Back-to-Back Loans received from GoI in lieu of GST Compensation: Rs. 8359 Crore (2020-21) and Rs. 20491.41 Crore (2021-22 RE & 2022-23 BE).*

Schemes / Projects Outlay
ਸਕੀਮਾਂ / ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ

(ਕਰੋੜ ਵਿੱਚ, in Crore)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ. Sr. No.	ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮੱਦ	Head of Development	ਲੇਖੇ Accounts 2020-21	ਪ੍ਰਵਾਿਣਤ ਖਰਚਾ Approved Outlay 2021-22 (BE)	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ Revised Outlay 2021-22 (RE)	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ ਜੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage of Total RE	ਪ੍ਰਵਾਿਣਤ ਖਰਚਾ Approved Outlay 2022-23 (BE)	ਪ੍ਰਵਾਿਣਤ ਖਰਚਾ ਜੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ Percentage of Total 2022-23 BE
1	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Agriculture & Allied Activities	1013.21	4777.79	2315.82	8.47	2632.06	8.79
2	ਪਾਵਰ	Energy	20.10	197.25	225.75	0.83	11.01	0.04
3	ਆਮ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	General Economic Services	398.57	557.57	2429.57	8.88	713.90	2.38
4	ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ	General Services	703.40	308.07	1129.74	4.13	966.20	3.23
5	ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Industry and Minerals	76.85	144.43	166.80	0.61	485.82	1.62
6	ਸਿੰਚਾਈ ਤੇ ਹੜ ਕੰਟਰੋਲ	Irrigation and Flood Control	588.50	1603.20	1158.30	4.24	1228.57	4.10
7	ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ	Rural Development	1187.56	2205.22	2759.53	10.09	2553.69	8.53
8	ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ	Science, Technology & Environment	186.23	420.44	302.93	1.11	374.45	1.25
9	ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Social Services	11304.43	19640.82	15500.97	56.68	19564.25	65.32
10	ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ	Transport	573.42	1731.94	1357.75	4.96	1419.70	4.74
ਜੋੜ / Total (1 to 10)			**16052.25**	**31586.73**	**27347.17**	**100.00**	**29949.66**	**100.00**

ਸੈਕਟਰ ਵਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉਪਬੰਧ

Sectoral Plan Allocation

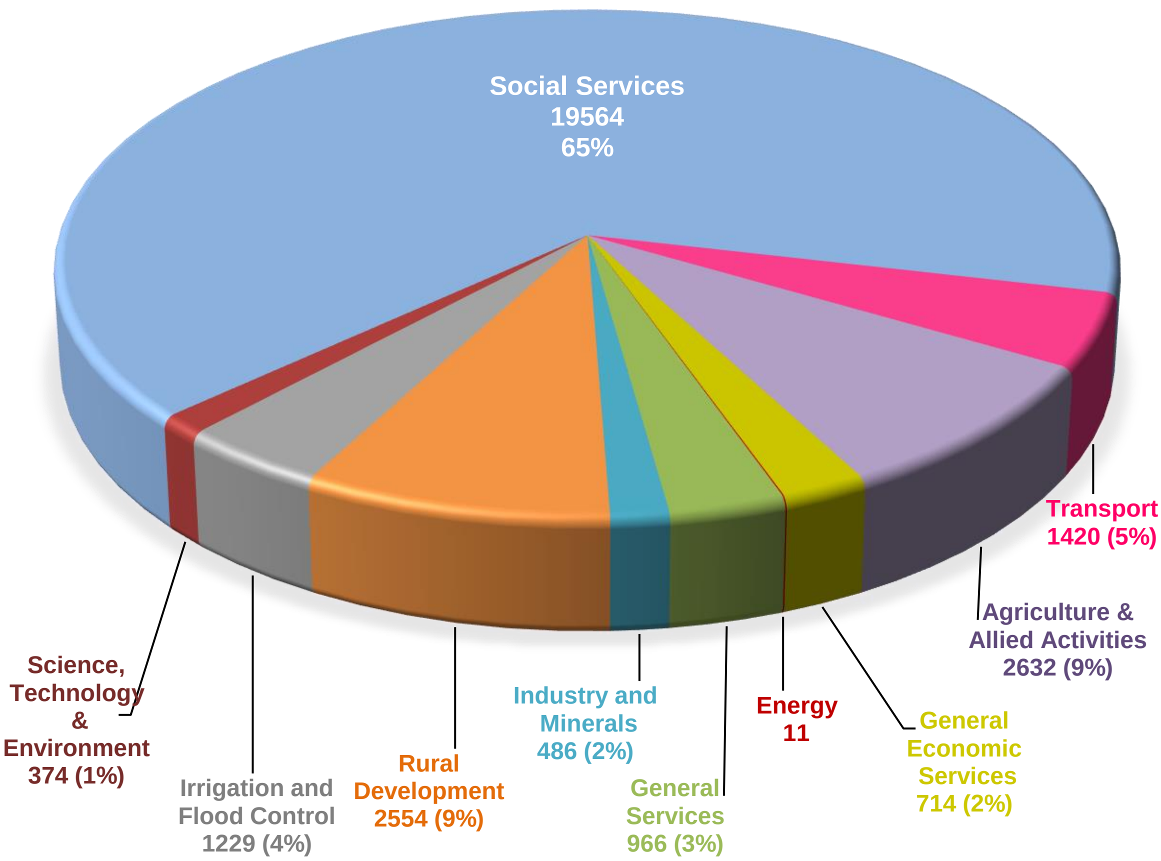

BE 2022-23

Rs. in Crore
(Percentage of Total Sectoral Plan Allocations)

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 2022-23
Major New Initiatives 2022-23

ਮੱਦ Item		ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ (₹ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿਚ) Allocation (₹ in crore)
ਸਿੱਖਿਆ	**EDUCATION**	
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ	Financial Support for upkeep of Government Schools	123
ਅਧਿਆਪਕਾਂ/ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ/ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਲਈ ਸਕਿੱਲ ਅੱਪ-ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Skill Up-Gradation Programme for Teachers/ School Heads/ Educational Administrators	30
ਸਕੂਲਜ਼ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੈਂਸ	Schools of Eminence	200
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਡਿਜੀਟਲ ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Establishment of Modern Digital Classrooms in Government Schools	40
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੂਫ ਟਾਪ ਸੋਲਰ ਪੈਨਲ ਸਿਸਟਮ ਲਗਾਉਣਾ	Installation of Roof Top Solar Panel System in Government Schools	100
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਸਮੇਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ	Up-gradation of Infrastructure including boundary-wall in Government Schools	424
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਰਦੀਆਂ	Uniforms for Students	23
ਪੰਜਾਬ ਨੌਜਵਾਨ ਉੱਦਮੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	Punjab Young Entrepreneur Programme	50
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ/ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ/ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁਲਾਂਕਣ/ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਸੀਆਂ	Specialised Agencies to undertake Research Studies/Programme Evaluation/Impact Analysis of various Schemes/ Programmes	
ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ	Mid-Day Meal	473
ਸਮੱਗਰ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਅਭਿਆਨ	Samagraha Siksha Abhiyan	1231

ਓਬੀਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਵਜੀਫ਼ਾ ਸਕੀਮ	Pre-Matric Scholarship Scheme for OBC Students	67
ਐਸਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਵਜੀਫ਼ਾ ਸਕੀਮ	Pre-Matric Scholarship Scheme for SC Students	79
ਉੱਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ	**HIGHER EDUCATION**	
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ	Grant to Punjabi University Patiala	200
ਨੌਂ ਨਵੀਆਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਉਪਬੰਧ	Provision of Infrastructure Facilities in Nine New Libraries	30
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜ਼ੀਫ਼ਾ	CM Scholarship to General Category Students for giving Concession in University Fee	30
ਐਨਸੀਸੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਅਤੇ ਐਨਸੀਸੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ	Improving infrastructure and creation of new facilities in NCC units and NCC training centres	5
ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ-ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਕਾਲਜਾਂ ਡਿਗਰੀ	To improve the basic infrastructure of all Government Colleges and for construction of new state-of-the-art degree colleges in educationally backward areas of the State	95
ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ	**TECHNICAL EDUCATION**	
ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੰਟਰਨਸ਼ਿਪ, ਫੀਲਡ ਵਿਜ਼ਿਟ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ	Imparting Technical Training to Students through internships, field visits, and skill development projects along with classroom training	
ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤੀਕਰਨ ਕਰਨਾ, ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ	Strengthening, modernization and expansion of existing system	
ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	**SPORTS & YOUTH SERVICES**	
ਉਭਰਦੇ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ	Schemes for Budding and Outstanding Sports Person	25
ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸੁਨਾਮ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਵਿਖੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Setting-up of a Stadium at Longowal, Sunam (District Sangrur)	

ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ	MEDICAL EDUCATION AND RESEARCH	
ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 16 ਨਵੇਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 25 ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।	Setting-up of 16 new Medical colleges over a period of next five years taking to 25 colleges in the State	
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਭਾਵ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸਟੇਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Establishment of Medical College i.e Sant Baba Attar Singh State Institute of Medical sciences in district Sangrur	50
ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2022-23 ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਐਸ.ਏ.ਐਸ.) ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ) ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਲਿਵਰ ਐਂਡ ਬਾਇਲਰੀ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।	Setting up of Punjab Institute of Liver and Biliary Sciences at Sahibzada Ajit Singh (SAS) Nagar (Mohali) in the FY 2022-23	
ਸਿਹਤ	**HEALTH**	
117 ਮੁਹੱਲਾ/ਪਿੰਡ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Establishment of 117 Mohalla /Pind Clinics	77
ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਸਕੀਮ	Farishtey scheme	
ਐਸਟੇਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ (ਈ.ਐਮ.ਯੂ.) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਪ-ਸੰਰਚਨਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ।	Establishment of Estate Management Unit (EMU) for exclusively for upkeep and maintenance of the basic sub-structure	
ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਾਲ 2027 ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ	Two super specialty Hospitals one at Patiala and another one at Faridkot shall be opened within two years and three more by 2027	
ਖੇਤੀਬਾੜੀ	**AGRICULTURE**	
ਝੋਨੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਬਿਜਾਈ - 1500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ	Direct Seeding of Rice - a financial incentive of ₹ 1,500 per acre	450
ਮੂੰਗੀ ਦੀ ਦਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੇ ਐਮਐਸਪੀ	Procurement of Moong Dal at MSP	66
ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ	Checking Stubble Burning Practices	200
ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ	Free Power to Farmers	6947
ਪਿੰਡ ਵੇਰਕਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇੰਡਵਿਜੂਅਲ	Individual Quick Freezing (IQF)	7

ਕਵਿੱਕ ਫ੍ਰੀਜ਼ਿੰਗ (ਆਈ. ਕਿਊ. ਐਫ.) ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	technology to be established at village Verka, Amritsar	
ਮਲਸੀਆਂ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹਾਈ-ਟੈਕ ਸਬਜ਼ੀ ਉਤਪਾਦਨ-ਕਮ-ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੇਂਦਰ	Integrated Hi-Tech Vegetable Production-cum-technology dissemination centre at Malsian, Jalandhar	11
ਅਜਾਈਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ, ਛੱਪੜ ਦੇ ਪਾਣੀ, ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੀਚਾਰਜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ 4 ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ	4 new schemes for conservation and productive use of run-off water, pond water, rainwater harvesting and augmentation of groundwater recharge	21
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਡਿਜੀਟਾਈਜੇਸ਼ਨ	Digitization of Agriculture	
ਸਹਿਕਾਰਤਾ	**COOPERATIVES**	
ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 13 ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮਾਰਕਫੈਡ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Setting-up of new godowns by MARKFED at 13 new locations	56
ਮੂੰਗੀ ਦੀ ਸੁਖਾਲੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਮਾਰਕਫੈਡ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ	To support MARKFED for trouble-free Moong procurement	400
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ - ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ	Punjab State Cooperative Agricultural Development Bank-Bailout to clear its liabilities	688
ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ	**FORESTRY & WILDLIFE**	
ਪਨਕੈਂਪਾ ਫੰਡ ਜਿਸ ਤਹਿਤ 52 ਲੱਖ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ	PUNCAMPA funds under which 52 lacs plants will be raised	240
ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਵਲ ਲਹਿਰ - 50,000 ਬੂਟੇ ਅਤੇ 115 ਤ੍ਰਿਵੇਣੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ	Shaheed-e- Azam Sardar Bhagat Singh Hariawal Lehar- 50,000 saplings and 115 Triveni to be planted under the " Punjab Community & Social Forestry Project"	10
ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ	**EMPLOYMENT GENERATION AND SKILL DEVELOPMENT**	
26,454 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ	Fresh Recruitment to 26,454 posts	714
36,000 ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨਾ	Regularization of 36,000 contractual Employees	540

250 ਕਾਲਜ/ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਨਰ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੁਨਰਮੰਦ ਬਣਾਉਣਾ	250 college/university students to be skilled by Skill Vigyan Centre of Punjab State Council for Science & Technology	
ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਣਜ	**INDUSTRIES AND COMMERCE**	
ਉਦਯੋਗਿਕ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀਕਰਨ	Setting up and Strengthening of Industrial Focal Points	100
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਪਾਰਕ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕਲੱਸਟਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।	Development of integrated Textile Park in district Ludhiana and setting up of an integrated Manufacturing cluster at Rajpura	
ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ	Subsidized Power to industries.	2503
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ -ਸਬਸਿਡੀ ਦੀ ਵੰਡ	Disbursement of Capital Subsidy to industrial units under various industrial Policies	100
ਵਪਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ	Setting up of Traders Commission	
ਪੀ.ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਐਫ.ਸੀ. ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਚੁਕਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	Assistance to PSIDC and PFC for discharging their debt liabilities	250
ਮੁਹਾਲੀ ਨੇੜੇ ਫਿਨਟੇਕ ਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Setting up of Fintech city near Sahibzada Ajit Singh (SAS) Nagar	
ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਧਾਰ	**GOVERNANCE REFORMS**	
ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਵਿਚ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟ ਬੈਨੀਫਿਟ ਟਰਾਂਸਫਰ (ਡੀਬੀਟੀ) ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡਣਾ	Direct Benefit Transfer (DBT) mode for dispensing the fund flow in all government schemes to be completed	
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ	CM field offices to be set up in every district of Punjab	
ਸਰਵੋਤਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਪੁਰਸਕਾਰ	Annual awards for best districts and sub divisions	
ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਡੋਰਸਟੈਪ ਡਿਲਿਵਰੀ	Introduction of Doorstep Delivery of essential Services for public from comfort of their home	
ਨਵੀਆਂ ਪੁੰਗਰ ਰਹੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਲਈ	Setting up of Centre for Emerging Technologies enabling use of	

ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਮਸਨੂਈ ਸੂਝ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਏਗੀ	artificial intelligence and machine learning in the Government functioning	
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਚਕਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ	A District Performance Dashboard for monitoring the performance of districts on various indicators	
ਸਮਾਰਟ ਗਵਰਨੈਂਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸਟੇਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Setting up of "State Institute for Smart Governance and Financial Management" for developing good governance model	
ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਡਾਟਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਰਾਜ ਡਾਟਾ ਏਕੀਕਰਣ ਪਲੇਟਫਾਰਮ (ਐਸ.ਡੀ.ਆਈ.ਪੀ.)	A State Data Integration Platform (SDIP) to facilitate access and management of data across all departments	
ਖੁਰਾਕ ਸਿਵਿਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ	**FOOD AND CIVIL SUPPLIES**	
ਆਟਾ ਹੋਮ ਡਲਿਵਰੀ ਸਕੀਮ	**Home Delivery of Atta:** Home Delivery of Atta beneficiaries under National Food Security Act / Smart Ration Card Scheme	497
ਪਨਸਪ ਦੇ ਐਨਪੀਏਜ਼ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰਾਹਤ	Bailout Package to PUNSUP to settle their NPA accounts	350
ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਮਾਮਲੇ	**NRI AFFAIRS**	
ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀਗਤ ਸੰਪਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ "ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਫੰਡ" ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Setting up of "Punjab Sikhya te Sehat Fund"- a trust to assist capital asset creation in health and education sector	
ਰੱਖਿਆ ਭਲਾਈ	**DEFENSE WELFARE**	
ਐਕਸ-ਗ੍ਰੇਸ਼ੀਆ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਰਨਾ	Ex-gratia assistance has been doubled from ₹ 50 lacs to ₹ 1 crore	130
ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਐਸ.ਏ.ਐਸ.) ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਵਿਖੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਲਈ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Setting up of an old-age home for the Ex-servicemen at Sahibzada Ajit Singh Mohali.	

ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ	TOURISM AND CULTURAL AFFAIRS	
ਬੀੜਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਈਕੋ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ	To develop all Birs and Forests for eco-tourism	
ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ	Various events in school, colleges, universities as well as rural and urban areas will be organized to celebrate 75th anniversary of India's freedom	
ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ	**POLICE MODERNIZATION AND LAW & ORDER**	
ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ	Strengthening and Modernization of Police Forces	108
ਸਾਈਬਰ ਕਰਾਇਮ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ	Setting up of Cyber-crime control rooms	30
ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਉਸਾਰੀ	Capacity building of police personnel by organizing international training programmes	5
ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਮਹਿਲਾ ਮਿੱਤਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਲਗਾਉਣਾ।	Installation of CCTV cameras in Sahibzada Ajit Singh (SAS) Nagar (Mohali) and Installation of CCTV cameras in Police Mahila Mittar Kendras	5
ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	Construction of modern District Jail in Sahibzada Ajit Singh (SAS) Nagar (Mohali)	10
ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ	SOCIAL WELFARE AND JUSTICE	
ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਨਸ਼ਨ	Social Security Pensions	4720
ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਮਹਿਲਾ ਯੋਜਨਾ	Mata Tripta Mahila Yojana	46
ਪੋਸ਼ਣ ਅਭਿਆਨ	Poshan Abhiyaan	53
ਪੋਸਟ-ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ	Post-Matric Scholarship Scheme	640
ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ	Ashirwad Scheme	150
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਦਰਸ਼ ਗ੍ਰਾਮ ਯੋਜਨਾ	Pradhan Mantri Adarsh Gram Yojna	200

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਐਸ.ਏ.ਐਸ.) ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਵਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ	Setting up of B.R Ambedkar Bhawan at Sahibzada Ajit Singh (SAS) Nagar	
ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ	**RURAL DEVELOPMENT AND PANCHAYAT**	
ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2022-23 ਵਿੱਚ 2217.35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼	Special Repair program to repair 2217.35 km length of Link roads.	
4800.66 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦੀ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ/ਚੌੜਾਕਰਨ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਰੰਮਤ ਕਾਰਜ	New Construction/ Widening/ Special Repair of 4800.66 Kms road	
ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ	Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Scheme (MGNREGS)	**600**
ਸ਼ਿਆਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਖਰਜੀ ਰਰਬਨ ਮਿਸ਼ਨ	Shyama Prasad Mukherjee RURBAN mission	**145**
ਸਾਲ 2024 ਤੱਕ 'ਸਭ ਲਈ ਘਰ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	'Housing for All' by 2024 programme	**292**
ਕੰਢੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਧੀਨ ਡੈਮਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	Construction of check dams in Kandi Areas	**20**
ਮੌਨਸੂਨ ਰੁੱਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਛੱਪੜਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ	Cleaning of ponds of the villages for disposal of solid and liquid waste	**33**
ਜਲ ਸਰੋਤ	**WATER RESOURCES**	
ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਕੰਢੀ ਡੈਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ	Shahpur Kandi Dam Project	**189**
ਰਾਜਸਥਾਨ ਫੀਡਰ ਅਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਫੀਡਰ ਦੀ ਰੀਲਾਈਨਿੰਗ	Relining of Rajasthan Feeder and Sirhind Feeder	**780**
ਕੋਟਲਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਭਾਗ-2 ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ	Kotla Branch Part-II Project	**18**
ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ	**WATER SUPPLY AND SANITATION**	
ਆਰਸੈਨਿਕ-ਕਮ-ਆਇਰਨ ਰਿਮੂਵਲ ਪਲਾਂਟ	Establishment of Arsenic-cum-Iron Removal Plants	**400**
ਸਮੁਦਾਇਕ ਜਲ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਪਲਾਂਟ	Community Water Purification Plants	**51**
ਮੌਜੂਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ	Repair and Maintenance of Existing Infrastructure	**18**

ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਜਲ ਭਵਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	Construction of Jal Bhawan at Sahibzada Ajit Singh (SAS) Nagar	**10**
ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲ	**ROADS & BRIDGES**	
ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਨਗਰ ਅਤੇ ਮੁਲਤਾਨੀਆ ਰੋਡ 'ਤੇ ਪੁਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	Construction of bridges at Janta Nagar and Multania Road in Bathinda	
ਮੌਜੂਦਾ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ	New construction and maintenance of existing roads, bridges	
ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੱਕ ਇੱਕ ਕੰਢੀ ਖੇਤਰ ਹਾਈਵੇਅ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ	Development of a highway from Chandigarh to Pathankot along the Shivaliks for development of Kandi areas	
ਆਵਾਜਾਈ	**TRANSPORT**	
45 ਨਵੇਂ ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਪਨਬਸ ਅਤੇ ਪੀਆਰਟੀਸੀ ਦੇ 61 ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ	Construction of 45 new bus stands and renovation of 61 bus stands of PUNBUS and PRTC	
ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ	**LOCAL GOVERNMENT**	
ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ	Smart Cities Mission	**1131**
ਅਟਲ ਮਿਸ਼ਨ ਫਾਰ ਰੀਜੁਵੇਨੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਅਰਬਨ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮੇਸ਼ਨ (ਅਮਰੁਤ)	Atal Mission for Rejuvenation and Urban Transformation (AMRUT)	**2785**
ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ-ਸ਼ਹਿਰੀ	Swachh Bharat Mission-Urban	**180**
ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ	**HOUSING AND URBAN DEVELOPMENT**	
25,000 ਈ.ਡਬਲਿਊ.ਐੱਸ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਮਾਣ	To construct 25000 EWS houses in phases	
ਜਨਤਕ ਵਿੱਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ	**STRENGTHENING OF PUBLIC FINANCE**	
• ਵਿੱਤੀ ਜੋਖਮ ਬਿਆਨ (FRS) • ਲਿੰਗ ਅਧਾਰਤ ਬਜਟ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ • ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਲਚਕਤਾ (BFAIR) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ	• Fiscal Risk Statement (FRS) • Gender based Budgeting guidelines • World Bank assisted Building Fiscal and Institutional Resilience (BFAIR) Project • Tax Intelligence Unit	

• ਟੈਕਸ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਯੂਨਿਟ • ਕੰਸੋਲਿਡੇਟਿਡ ਸਿੰਕਿੰਗ ਫੰਡ • ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ	• Consolidated Sinking Fund • No New Tax imposed	
ਮਾਲੀਆ ਵਾਧਾ	**REVENUE AUGMENTATION**	
• ਨਵੀਂ ਆਬਕਾਰੀ ਨੀਤੀ: ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2021-22 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 56% ਦਾ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ • ਜੀਐਸਟੀ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲੋਂ 27% ਦੀ ਉਛਾਲ • ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗੈਰ-ਟੈਕਸ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ 11% ਦਾ ਵਾਧਾ।	• New Excise Policy: Whopping increase of 56% over FY 2021-22 • Buoyancy in GST by 27% over the previous year • Increase of Non Tax Revenue by 11% over the previous year	

ਬਜਟ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਸਰਲੀਕਰਨ

1. **ਬਜਟ**

ਬਜਟ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ।

2. **ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ**

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਗਰਾਹੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆਂ, ਜਿਸ ਫੰਡ ਵਿੱ ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ *ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ* ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

3. **ਚਾਰਜ਼ਡ ਖਰਚਾ**

ਰਾਜ ਦਾ *ਚਾਰਜ਼ਡ ਖਰਚਾ* ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਿਧਾਲ ਸਭਾ ਤੋਂ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱ ਜਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4. **ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਖਰਚ**

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 266 ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖਰਚ, ਸਿਵਾਏ ਚਾਰਜ਼ਡ ਖਰਚ ਤੋਂ , ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ *ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਖਰਚ* ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

5. **ਪੰਜੀਗਤ ਲੈਣ ਦੇਣ**

ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚੋ ਘਟਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ *ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ* ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

6. **ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ**

ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਲਾਭ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਬਣੇ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱ ਚ ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।

7. **ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ**

ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱ ਚ ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਰ ਮਾਲੀਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

8. **ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ**

ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ ,ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚੇ, ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆ ਸ਼ਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

9. **ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ**

ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ , ਇਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱ ਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ।

10. **ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ**

ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ , ਪੂਜੀਗਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਲਈ ਬਜਟੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਰਜ ਅਦਾਇਗੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮਦਾਂ ਸਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

11. **ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ**

ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੈਰ ਕਰਜ ਖਰਚ ਨੂੰ *ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ* ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

BUDGET TERMS DEMYSTIFIED

1. **BUDGET**

Budget is a statement of anticipated receipts and expenditure of the government for a financial year duly sanctioned by legislature.

2. **CONSOLIDATED FUND**

All revenues and all receipts from the debt raised by the government are credited to a fund called the *consolidated fund* of the state.

3. **CHARGED EXPENDITURE**

Charged expenditure of the state is the one which is not subject to vote by legislature, e.g. salaries of the Governor of the state or of the Judges of the High Court, and is charged to the consolidated fund of the state.

4. **VOTED EXPENDITURE**

Article 266 of the constitution ordains that no expenditure out of the consolidated fund of the state, expect charged expenditure, shall be incurred without the sanction of the legislature. Such expenditure incurred with the sanction of legislature is called *voted expenditure*.

5. **CAPITAL TRANSACTION**

A transaction that either adds to or reduces from the assets held by the government or its outstanding liabilities is a *capital transaction*.

6. **REVENUE TRANSACTION**

A *revenue transaction*, on the other hand does not have a similar effect on the assets or liabilities of the government. For an organization for profit, a revenue transaction reduces or adds to its profit.

7. **REVENUE RECEIPTS**

Revenue receipts consist of state own tax and non-tax revenue, the devolution of central taxes and central grants-in-aid.

8. **REVENUE EXPENDITUE**

Revenue Expenditure consists of salaries and wages, pension and retiral benefits, office and other administrative expenditure, subsidies and interest payments.

9. **REVENUE DEFICIT**

Revenue deficit is excess of revenue expenditure over revenue receipts of the government in a financial year.

10. **CAPITAL OUTLAY**

Capital Outlay is budgetary allocation for creation of capital assets. It does not include capital expenditure on items such as debt repayment.

11. **FISCAL DEFICIT**

Fiscal Deficit is the excess of all non-debt expenditure over non-debt receipts in a financial year.

12. ਆਰੰਭਕ ਘਾਟਾ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਂ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਨੂੰ *ਆਰੰਭਕ ਘਾਟਾ* ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

13. ਵਿਕਾਸ ਖਰਚ

ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰੀ ਮੱਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾ, ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਆਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ(ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ) ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਗਤੀ-ਵਿਧੀਆਂ, ਉਦਯੋਗ, ਬਿਜਲੀ ,ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਆਦਿ) ਉੱਤੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ *ਵਿਕਾਸ ਖਰਚੇ* ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਅਚੇਤ ਫੰਡ

ਅਚੇਤ ਫੰਡ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਲਂ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਉਹ ਫੰਡ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵੱਲੋ ਅਚਨਚੇਤ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਖਤਿਆਰੀ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15. ਜਨਤਕ ਲੇਖਾ

ਸਰਕਾਰ ਦੇ *ਜਨਤਕ ਲੇਖੇ* ਵਿਚ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਾਮਿਲ ਨੂੰ ਉਪਾਅ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਬੈਂਕਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਢਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

16. ਉਪਾਅ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ

ਰਿਜਰਵ ਬੈਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆਂ ਵੱਲੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ *ਉਪਾਅ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ* ਵਜੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਢਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

17. ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਵਰ ਬੈਂਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ *ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ* ਦੀ ਸੁਵਿਧਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 14 ਕਾਰਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਉਪਾਅ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸਗੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪੰਜ ਕਾਰਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

18. ਜਨਤਕ ਕਰਜਾ

ਜਨਤਕ ਕਰਜਾ ਸਕਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਾਂਡ ਆਦਿ ਤੋਂ ਉਗਰਾਹਿਆ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ।

19. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ

ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਕਰਾਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਹਨ।

20. ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ

ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਦੇ ਰਿਟਾਇਰਮੰਟ ਸਬੰਧੀ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ *ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ* ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

12. PRIMARY DEFICIT

Primary Deficit is the excess of government spending except for debt-servicing costs over non debt receipts.

13. DEVELOPMENT EXPENDITURE

Government expenditure is classified into various sectoral heads such as social services, economic services, general and administrative services. The expenditure on social services (health, education and social security etc.) and economic services (agriculture and allied activities, Industries, power, transport etc.) is classified as *Development Expenditure* .

14. CONTINGENTY FUND

Contingency fund is a fund placed at the disposal of the governor of the state of meet unforeseen expenditure pending sanction by legislature.

15. PUBLIC ACCOUNT

Public Account of the government consists of transactions which do not form parts of government own revenues and expenditure. The advances given to or deposits kept by individuals or organization with the government or by employees like GPF deposits etc. fall in this category. In such cases the government acts like a banker.

16. WAYS AND MEANS ADVANCE

The Reserve Bank of India allows a specified amount as *ways and means advance* to the state government, to which its acts as a banker, which state can draw when required.

17. OVERDRAFT

Reserve Bank of India also allows *overdraft* facility to state governments. Overdraft has to be cleared in 14 working days and the portion of overdraft above the amount equal to normal ways and means advance limit must be cleared within 5 working days.

18. PUBLIC DEBT

Public debt is the debt raised by the government by issuing bonds etc.

19. INTEREST PAYMENTS

Interest payments are payments on account of interest on debt of the government.

20. COMMITTED LIABILITY

The salaries and wages of the government staff, the pension the retiral benefits of pensioners and the debt servicing including interest payments are treated as *committed liability* of the government.